

ששון יעקובוב
שרה יעקובוב

אישה צדיקה

ישראל 2013

Сасун Якубов
Сара Якубова

Святая Женщина

Израиль 2013

Глубокоуважаемый
Семён Михайлович!

Моя мама Сара-Хана
была и святая и сильная
духом женщина. Из-за
Второй мировой войны
наша семья была в крайне
тяжёлом положении.

Мама одна вырастила и
воспитала меня и брата. Всё
это мы помним и всегда
чтим её память.

Наша Якубова Зина

25/03/2015

ששון יעקובוב
שרה יעקובוב

אישה צדיקה

ישראל 2013

Сасун Якубов
Сара Якубова

Святая Женщина

Израиль 2013

בהקדשת 100 שנים ליום הולדתה של אם וסבתא רבה
חנה-שרה

Посвящается 100-летию со дня рождения
матери и пробабушки
Ханы-Сары

Редактирование: Яков Якубов, Лаура Ройтман

7.....	הקדמה
10.....	על אישה צדיקה שבזכותה אנו כאן היום: סבתא רבה חנה-שרה
26.....	היזכרותו של ששון, בנה של חנה-שרה
32.....	היזכרותה של נעימה, ביתה של חנה-שרה
40.....	היזכרותה של אשתו של ששון, יעקובוב אסתר-מלכה
	סיפורים על האב, יעקב יעקובוב, אשר נהרג בגיל 35 במלחמת העולם
44.....	השנייה
47.....	היזכרותה של נעימה, ביתו של יעקב
51.....	אוטוביוגרפיה של ששון, בנה של חנה-שרה
57.....	אוטוביוגרפיה של נעימה, ביתה של חנה-שרה
59.....	אוטוביוגרפיה של אשתו של ששון, יעקובוב אסתר-מלכה
62.....	אוטוביוגרפיה של יעקב, נכדה של חנה-שרה
68.....	אוטוביוגרפיה של ליאורה, נכדתה של חנה-שרה
72.....	אוטוביוגרפיה של ישר, נכדו של חנה-שרה
76.....	אוטוביוגרפיה של שרה, נינתה של חנה-שרה
80.....	אוטוביוגרפיה של שירלי, נינתה של חנה-שרה
84.....	אוטוביוגרפיה של יוסף, נינה של חנה-שרה
86.....	תמונות

Содержание

Предисловие.....	8
Святая женщина, благодаря которой мы здесь сегодня: пробабушка Хана-Сара.....	17
Воспоминания Сасуна, сына Ханы-Сары.....	28
Воспоминания Наимы, дочери Ханы-Сары.....	35
Воспоминания жены Сасуна, Якубовой Эстер-Малка.....	41
Рассказы об отце, Якубове Якубе, погибшем в возрасте 35 лет во второй мировой войне.....	45
Воспоминания Наимы, дочери Якуба.....	49
Автобиография Сасуна, сына Ханы-Сары.....	54
Автобиография Наимы, дочери Ханы-Сары.....	58
Автобиография жены Сасуна, Якубовой Эстер-Малка.....	60
Автобиография Якуба, внука Ханы-Сары.....	64
Автобиография Лауры, внучки Ханы-Сары.....	69
Автобиография Яшара, внука Ханы-Сары.....	73
Автобиография Сары, правнучки Ханы-Сары.....	77
Автобиография Ширли, правнучки Ханы-Сары.....	81
Автобиография Иосифа, правнука Ханы-Сары.....	85
Фотографии.....	86

הזמנים הקשים של מלחמת העולם נשכבו על כתפיי אימי חנה-שרה. אבי, יעקובוב יעקב, בשנת 1942, כשהיה בן 35, נפטר בהגנתו על המדינה בעיר סמולנסק והשאיר מאחור את אשתו בת ה-28, חנה-שרה ו-3 ילדים יתומים.

איך אימא שאיננה משכילה בזמנים קשים אלה תצליח לגדל לבד את שלושת ילדיהם ולהוביל אותם לדרך הנכונה? אמא התאמצה בזיעה, בלי רחמים עצמיים, בלי להכיר מה זו מנוחה ובלי להפסיק, על מנת לתת לנו לילדים את החיים הראויים להם. אך היגון שוב הכה בביתנו: ממש לפני סיום המלחמה, במרץ 1945, מתחת לגלגלי משאית נפטר האח בן ה-6, ישר. צערה של האם היה רב, אך היא השלימה גם עם זה. המאמצים הבלתי נלאים שלה לא היו לשווא, אמא גידלה את בתה נעימה ואת בנה ששון, ואפשרה לשנינו השכלה גבוהה.

מלחמות איומות מולידות הרבה נשות ברזל. אמי, חנה-שרה, היא אחת מאותן נשים. זיכרונה הוא נצחי ומואר. הרישום בספר זה הוא בשם כל צאצאיה.

בנה של חנה-שרה, ששון יעקובוב

Предисловие

Тяжёлое бремя второй мировой войны легли на плечи моей матери Ханы-Сары. Мой отец, Якубов Якуб, в 1942 г., в возрасте 35 лет, погиб при защите г. Смоленск, оставив вдовой 28-летнюю жену Хану-Сару и сиротами 3-их детей.

Как необразованной матери в эти тяжёлые голодные годы, одной вырастить 3-их детей и вывести их на правильную дорогу? Мама трудилась в поте лица, не жалея себя, не зная ни отдыха, ни покоя, чтобы дать нам детям достойную жизнь. Но беда опять пришла в наш дом: прямо перед окончанием войны, в марте 1945 г., под колёсами грузовика погибает 6-летний брат Яша. Тяжело было горе матери, но она совладела и с этим. Неимоверные труды её не прошли даром. Мама вырастила дочь Наиму и сына Сасуна, дала нам обоим высшее образование.

Страшные войны порождают много железных леди. Моя мать Хана-Сара одна из таких женщин. Светлая и вечная память ей. Эта памятка от имени всех её потомков.

Сын Ханы-Сары, Сасун Якубов

אישה צדיקה, אמא וסבתא רבה חנה-שרה
Святая женщина, мама и пробабушка Хана-Сара

על אישה צדיקה שבזכותה אנו כאן היום: סבתא רבה חנה-שרה

"אירועים בלתי מוסברים, אשר התרחשו אצל האדם בצעירותו, בזקנתו
מקבלים צבעים של מיתוס".
סבא ששון יעקובוב

זהו סיפור על כך, שכוחות בלתי נראים הצילו את סבא ששון, למען הצלת
סבתא רבה שלי, אימא שלו, חנה-שרה, שאיבדה כבר שלושה מילדיה,
ולא יכלה לשאת לאבד ולו עוד ילד אחד משניים שנותרו לה. סבתא רבה
שלי נפטרה בשנת 1982 בבאקו בזמן שינה. מספרים, שאנשים צדיקים
מתים כך. הסיפור שלנו כאן מדבר על איך הגורל הודה בדרכו שלו לאותה
אישה צדיקה, בזכות מעשיה נדיבי הלב וחייה הקשים, כאשר השחקן
הראשי כאן, לא במקרה, הוא סבא ששון. אך החוטים שנמשכו לא נמשכו
על ידו, אלא על ידי אמו – חנה-שרה. תפקידו של סבא בעניין זה הוא
שהוא היה שותף בשני נסים:

הנס הראשון: סיפוריו של סבא ששון על כך שניצל 5 פעמים ממקרים
שיכל למות בהם.

הנס השני: הוא שהוא התחתן עם יהודיה בת ההרים, רצונה התמידי
והגדול של אמו חנה-שרה.

אך לפני כן נתעכב מעט. לספר על סבתא רבא חנה-שרה. חנה-שרה
נולדה בעיירה יהודית "כפר האדום" בעיר קובה (רפובליקת אזרביג'אן)
בשנת 1913. בעיירה חיו כ- 7000 אנשים יהודים בלבד. באותה תקופה,
בנים הלכו לישיבות ובנות היו בבית ולמדו מצוות יהודיות משפחתיות.
ב-1929 חנה-שרה התחתנה עם יעקב יעקובוב והם עברו לבאקו לחיות בה.
היה מאוד קשה למצוא עבודה בזמנים אלו, סבא רבא התחיל לעבוד
במפעל לעיבוד נפט. משנת 1929 עד 1941, היא ילדה חמישה ילדים. בשנת
1941, בתחילת מלחמת העולם השנייה, נותרו לה בחיים רק שלושה ילדים:
סבא ששון, נעימה וישה. ב-1941 סבא רבא יעקב נסע לשרת במלחמה
בהתנדבות ושם נהרג. כך סבתא רבא נותרה לבד עם שלושה ילדים, בלי

מקצוע, בלי כסף ובלי עזרה. היא התחילה לחפש עבודה אך הרבה זמן לא מצאה. לבסוף, הציעו לה בשוק לנקות את הירק המלוכלך ולעשות צרורים קטנים ממה שנותר. היא הסכימה והחלה לעבוד בה, אותה עבודה התגלתה להיות הפת לחם של המשפחה שנותרה. בזמן המלחמה שלשת האחים החלו ללכת לראשונה לבית ספר. סבא ששון הלך לבית ספר בשנת 1943. בשנת 1945, בסוף המלחמה, ישה נקלע לתאונה בה הוא נדרס על ידי משאית. הוא היה בן כ-6 שנים במוותו. וכך סבתא רבא היקרה שלנו, נותרה עם שני ילדים בלבד. ולאחר מכן, מתחילים סיפורים מפחידים, אשר השחקן הראשי בהם הוא סבא ששון. אותם סיפורים, שקודם לכן כתבתי, ישות רוחנית שהיא מעבר לבינתנו הייתה מעורבת בהצלתי בה. והנה סבא ששון מתחיל לספר את הסיפורים, שאותם עיבד לחלוטין והחל לספר רק כשיצא לפנסיה, ככה שנים לקחו לו להבין עד תומם את האירועים הללו, עד כמה שניתן להבין אותם.

סיפורי של סבא ששון

הנס הראשון

סיפור ראשון

בזמן המלחמה היו מגפות שונות שתקפו את התושבים. לכן, המדינה לעיתים לקחה את הילדים למין אמבט גדול בו הם עברו מקלחת יסודית עם חומרים כימיים שונים. היינו בני 10, וילד אחד דחף אותי ואמר באזרביג'אנית: "זוז יהודי, אתה לא רואה שאני רוצה לעבור!" ודחף אותי הישר לצינורות הלוהטים ומלאי החומרים הכימיים שעברו בהם. אני, מתוך הגנה על פניי, אוטומטית שלחתי את היד אל עבר הצינור. לאחר מכן התעלפתי, כששבתי להכרה כבר החלו לטפל בי ולחבוש אותי, זכור לי רק הכאב הנורא. עד היום יש לי צלקת לבנה על היד מאירוע זה ולעולם לא הופיעו שם יותר שערות.

סיפור שני

בשנת 1947, בחופש הגדול, אמי שלחה אותי לחופשה אצל קרובים בקובה. אני ועוד כמה ילדים מקומיים הלכנו לשחות בנהר, פעילות בילוי שהייתה ידועה באותם שנים. שחינו כולנו כאשר אני הייתי במרחק קטן מהנערים האחרים. בנהר הזה היה סכר, שהיה נפתח מידי פעם וכמות

גדולה של מים הייתה שוטפת בבת אחת את הנהר. הנערים המקומיים ידעו זאת, אך אני לא. וכך כאשר הסכר נפתח, הנערים מיהרו לברוח משם, ואני נותרתי, לבדי, נסחף עם הנהר לאל יודע לאן. בזמן הזה ראיתי אבן גדולה, הייתי בטוח שזה מה שיציל אותי אז אחזתי בה חזק עם שני ידי. אך האבן החלה להיסחף יחד איתי. מאותו רגע, שוב אינני זוכר דבר. כאשר שבתי להכרה זה היה כבר בביתי, במקום מבטחים, שוב ניצלתי. מתברר שראה אותי אדם מבוגר אחד, הוא הציל אותי, ובהנחיית הנערים המקומיים הביא אותי למגוריי קרובי משפחתי. רק הפעם, המקרה, על פי דעתי, היה 99% מוות.. ואני תוהה לי – מי היה הכוח הבלתי מוסבר הזה שהביא את האדם המבוגר הזה דווקא באותן שניות דווקא למקום שבו הייתי וגרם לו להחליט להציל אותי? שהרי באותו חלק של הנהר לא היו כמעט מבוגרים. לכל אחד היה את המקום שלו – לילדים לחוד, למבוגרים לחוד, לנשים לחוד. ביתי, ליאורה, דתייה לעתיד, סבורה שעשה זאת האל. אני סבור, שאלוהים, או איזשהו כוח בלתי מוסבר, בכל פעם הציל לא אותי, אלא את אמי – האישה הצדיקה חנה – שרה. במקרה הכי נורא, אמי הייתה מאבדת את ארבעת ילדיה ונותרת לבדה עם נעימה. זה היה בשביל אמי לא חיים, אלא משהו גרוע ממוות מכיוון שבמסורת של יהודי ההרים הבן הוא ממשיך השושלת של האב המת.

סיפור שלישי

בשנת 1955, כשהייתי סטודנט בן 20 חליתי במחלה זיהומית קשה. מצבי הדרדר, וזכור לי יום אחד ששכבתי על הרצפה, מצבי היה קשה מאוד, פקחתי את עיניי לרגע וכל הקרובים של אבי סביבי בביתנו הקטנטן, 8 מ"ר (בעבר היה מחסן!) בוכים ובוכים. עד שיורדת שכנה זקנה שלנו וצועקת עליהם: "מה קרה לכם?! צריך לקחת אותו לבית חולים, להזמין אמבולנס". לבסוף, כך מספרים (שוב, אינני זוכר דבר), לקחו אותי לבית חולים, למחלקה הזיהומית. באותה תקופה בבאקו, בת שתי מליון התושבים, ומי יודע כמה בתי חולים, הייתה ד"ר אחת לרפואה שהייתה ידועה כמצילת חיים במקרים כאלו. והרי תראו, אותה ד"ר הייתה "במקרה" בבית חולים שבו שהיתי, "במקרה" במחלקה שבה אושפזתי ו"במקרה" אמי מצאה אותה והביאה אותה אלי, וכך היא הצילה את חיי. הד"ר בפועל, בגשמיות ואמי, כנראה, באנרגיות, ברוחניות.

סיפור רביעי

בשנת 1957 נסעתי לאשקאבד, בירת טורקמניה לחופשה. היה שם מאוד חם, וראיתי שבכל יום מתקבצים מרוב חום כמה אנשים בצל ומשחקים שש-בש על סכומי כסף פעוטים. בגלל שהם שיחקו לא הכי טוב אז החלטתי להצטרף. וכך יום אחרי יום ניצחתי. הגיע יום, בוא ניצחתי אדם ארמאני, כבן 60, שכבר ניצחתי בעבר. לפתע הוא קם, זרק עלי את כל הלוח והתחיל לצרוח: "אתם באזרביג'אן סילקתם אותנו מעירנו באקו! ועכשיו גם מפה אתה רוצה לסלק אותי!" ברגע זה נהיה לי ברור שחלק מהיושבים שם הם ארמנים שבתקופה לפני כמה שנים חיו באזרביג'אן והסתלקו לאשקאבד כאשר הייתה יריבות בין המדינות. כאשר ראיתי שהעיניים של האיש מתרחבות להן, הבנתי שזה הזמן לברוח, אז התחלתי לרוץ בכל כוחי לעבר הגשר החוצה את העיר. והוא אחרי! באיזשהו שלב, כשהתחלתי לעלות במדרגות, הוא עצר והתחיל לקלל את כל חיי וחיי משפחתי. לבסוף הגעתי לבית המרקחת בו עבד אחיה של אשתי לעתיד, זכר, והוא אמר לי לעולם לא להתקרב לשם יותר!

אם כך, בסיפור זה, אם אותו אדם היה צובר עוד קצת כוחות והיה משיג אותי, סביר שלא הייתי נהרג, אך יתכן מאוד שהייתי נעשה מוכה ופצוע, ויתכן גם גרוע מכך...מזל שהיה בן 60, שוב "במקרה", כי חזק כל כך לא הייתי, ומהר כל כך לא רצתי, ואם היה מעט יותר צעיר, היה משיג אותי בבטחה.

סיפור חמישי

בשנת 1961 זומנתי לכנס הראשון שלי בסנט פטרבורג. מוסד הלימודים נתן לי דירה משלי במלון, במרתף. שהיתי שם ויום אחד כשהלכתי לישון התעוררתי בבית חולים. מסתבר ששכבתי שם יומיים בקומה. שמצבי היה קשה מאוד ולא היטיב, למרות כל הטיפולים שניסו. זה מספר לי אחר כך הד"ר. ד"ר מאז'בגיאן, באקו!. הם ניסו לטפל בי במשך יומיים עד שקראו לרופא מומחה, אשכנזי. סיפרו לו ששוכב כאן אחד מבאקו, יהודי (כדי לעניין אותו), ואנו לא מצליחים לשפר את מצבו. הוא המשיך בטיפול בי, וכך יצאתי מכלל סכנה. כשכבר נרשמתי לצאת מבית החולים הוא סיפר לי שיש לי בעיה רצינית בכליות בצד שמאל. יש שם הרבה חול. ועל אף שטיפלו בי כאן, כדי להמשיך את הטיפול בבית על ידי נסיעה לטורסקוויץ,

לבית ההבראה שם. אז נסעתי לשם ארבע פעמים בחיי. פעמיים לבד, כאשר כל פעם הטיפול שם לוקח כעשרים ימים, על ידי שתיית מינרלים שונים וכדומה. פעם נוספת עם אשתי, אסתר, כשעוד חיינו בבאקו. ופעם אחרונה מפה, מישראל. זהו גם נס, שבכזו עיר גדולה, ריפא אותי אדם מבאקו, כאשר בכל העיר הגדולה הזו יש רק בודדים כאלו.

הייתי רוצה להזכיר גם, התחתנתי בשנת 1960, המקרה קרה ב1961, כשנסעתי לשם, עוד לא היה לנו ילד. ואחרי שהצילו אותי ושבתי לבאקו, בדיוק בתקופה של חודש אסתר נכנסה להריון ובשנת 1962 נולד יעקב. גם זה נס שנולד הבעל של אמי אשר כולנו חיכינו לו הרבה זמן.

הנס השני

הזכרתי קודם לכן שלאימי היה רצון מהותי שאני יתחתן עם יהודיה מיהודי קווקז. אני אספר איך הרצון הזה בקושי רב התגשם. אסתר-מלכה, מי שמיועדת להיות אשתי לעתיד, נולדה בשנת 1935 ב"כפר האדום". היא הייתה מיועדת להתחיל ב"ס בשנת '42, ואני בשנת '43. אך איכשהו קרה מקרה, שוב, באופן בלתי מוסבר, והיא החלה ללמוד בשנת '43. למה כל זה חשוב? כי כשהיא הגיעה אלינו בתום עשרת שנות הלימודים לבאקו לנסות להתקבל לאוניברסיטה אני הייתי שם, ואילולא הייתי שם, היא לא הייתה מתקבלת, הייתה חוזרת הביתה ומתחתנת ומולידה איזה עשרה ילדים, כמו כל חברותיה ללימודים. אבל לא, רצה מי שרצה, והיא החלה ללמוד יחד איתי בשנת '53, ואני, בדיוק בתקופת המבחנים שלי, הייתי בבית. ראיתי שמהיותה מגיעה מקובה (שם הידע שרוכשות הבנות דל מאוד ולא מספיק להתקבל לאוניברסיטה) שידעויותיה מעטות מאוד, והכרחתי אותה לשבת יומם וליל וללמוד! מידי פעם היא ברחת לה, אמרה די מספיק! לא רוצה יותר. אבל התעקשתי והתעקשתי, עד שלבסוף התקבלה למכון. וכך, במהלך חמשת השנים באוניברסיטה שגרנו יחד בחדר של 8 מ"ר, נרקם בינינו סיפור אהבה, שבסופו התחתנו. באותה תקופה חיפשנו לחבר טוב שלי אישה. לפרויקט הזה נרתמו לא פחות 5-6 אנשים, כולל אותי. גם אני בעצמי, פעמיים הלכתי לראות כלה בשבילו, כי הוא עבד בעיר אחרת. כשראיתי את כל המהומה שעושים סביב זה, החלטתי שאני לא מתכוון לחפש ככה כלה בשבילי. ובאוניברסיטה- היכן

שלמדתי לא היו יהודיות מקווקז! היו אזרים, ארמנים, אשכנזים, אך לא יהודיות! דרך אגב, אסתר-מלכה הייתה הראשונה שהגיעה מה"כפר האדום" והתקבלה ללימודים גבוהים בבאקו.

בתקופה זו כתבתי הרבה חיבורים, גם בבי"ס וגם באוניברסיטה. כיום נשמרו ארבעה מהם. שניים מיועדים לה. אז, היא לא ידעה זאת. רק בסוף השנים האלו הראיתי לה אותם בגיל 70 בישראל ואמרת- זה מיועד לך. היא בכתה נרגשת ואמרה: למה לא אמרת לי קודם?

אגב, אחד החיבורים הנוספים הצילו אותי בזמנו מהמוסד רוסי, ומהאנטישמיות בכלל ששרתה באותה תקופה. עד לחיבורים האלו, כל פעם שהיו אומרים לי דברי נאצה, הייתי לוקח זאת קשה, וצועק וכועס. לאחר החיבורים, כל פעם שהגיעו מילים כאלו לאוזניי, אטמתי אותן, ולא נתתי להן לחדור אל מוחי ונשמת. החיבור הזה נקרא "תרופה לצער", הוא כתוב באזרביג'אנית ומדבר על כך שכשיש עזב בנשמה, ההיגיון והלשון הם אויבנו, הלשון מוציאה מה שמרמז לה ההיגיון ויוצאים דברים שלאחר מכן גורמים לנו לתחושות קשות ולא נעימות. אז כך, בעזרתו, ידעתי להכניע אויב זה, ולא לשמוע. החיבור הזה נכתב בשנת 1954 כשהייתי סטודנט.

אמי הייתה מתבוננת מאוד גדולה, היא הייתה מתבוננת ומנתחת לעומק כל דבר סביבה. אני זוכר משפט אחד שאמי אמרה: "לולא המתמטיקה, לא היה לך מה לאכול". בזמן שגרתי בבאקו לא ייחסתי לו משמעות כי עבדתי בשתי עבודות והיו לי הרבה תלמידים לתואר שלישי שהנחתי. רק כשהגענו ארצה, הבנתי לעומק את משמעות מילותיה אילו. בשנה הראשונה בארץ לא עבדתי ורציתי להמשיך לקטוף תפוזים. לאחר שנה התקבלתי ללמוד מתמטיקה באוניברסיטת חיפה וחיי המתמטיים הקודמים נעצרו.

בשנת 1980 יצא חוק בברית המועצות שנשים אשר איבדו את בעליהן במלחמת העולם השנייה זכאיות לקבל פנסיה. אני אספתי את המסמכים הנדרשים וארגנתי לה פנסיה. הם ראו את המסמכים ואמרו שבחלקם כתוב שרה ובחלקם חנה. פנסיה אמכם לא תקבל. אני הסברתי שכאשר

היא נולדה ב"כפר האדום" הוריה קראו לה חנה. כאשר היא התחתנה, אב הבעל אמר שכבר יש להם במשפחה חנה, אז היא תהיה שרה. לאחר שיחה ארוכה הם החזירו לי את המסמכים ואמרו שצריך ללכת לבית משפט. שבתי לבית ולא יכולתי לספר לה איזו בעיה נוראית נוצרה על כלום. ביקשתי ממנה לסרב לפנסיה הזו. היא לא הסכימה איתי ואמרה שנלחם בזאת עד הסוף. לא נותר לי דבר אלא למצוא שני עדים ולגשת לבית משפט. התביעה הזו הייתה הראשונה ובתקווה גם האחרונה בחיי. רק חיבורי, כרגיל, "תרופה נגד הצער" עזרו לי להתגבר ולא להתפרץ עליהם. לאחר כמה חודשים הם אמרו שאת המסמך הזה אנו יכולים לקבל לא מהם אלא מהארכיון הציבורי. אפילו לאחר זאת לא כעסתי עליהם. כזה כוח היה לחיבורים שלי. לבסוף אמי הספיקה לקבל את הפנסיה במשך 1.5 שנים, אשר הגיעה לה הרבה לפני כן. בכסף הזה היא הספיקה לקנות לנכדה הבכור יעקב (הבעל) חליפה.

זיכרון מואר וארוך טווח של האישה ואמי הצדיקה חנה-שרה!

ערכה וכתבה נינתה של חנה-שרה, שרה יעקובוב.

Святая женщина, благодаря которой мы здесь сегодня, пробабушка Хана-Сара

*"необъяснимые события, которые происходят с человеком
в молодости, в старости преобретают мифическую окраску"*

дедушка Сасун Якубов

Рассказ о том, как невидимые силы спасали моего деда Сасуна, ради моей пробабушки Ханы-Сары, которая потеряла 3-их детей и не могла потерять ещё одного из двух, которые у неё остались. Пробабушка Хана-Сара умерла в 1982 г. в Баку во время сна. Говорят, что святые люди умирают так, во сне. Рассказ о том, как жизнь и судьба отблагодарили святую женщину, мою пробабушку Хану-Сару за её благородные поступки и тяжёлый невиносимый труд. Одним из основных участников этих событий, при от него независящих обстоятельств, стал мой дед Сасун. Заслуга деда в том, что он участвовал в двух чудесах.

Первое чудо:

Он мог бы 5 раз "умереть", но не умер.

Второе чудо:

Он женился всё-таки на горской еврейке - это было страстным желанием пробабушки Ханы-Сары.

Хана-Сара родилась в Красной Слободе (еврейском местечке) г. Кубы (Республика Азербайджан) в 1913 г. В местечке жили около 7000 евреев. В эти времена мальчики ходили в ешиву, а девочки оставались дома и учились у своих матерей как вести еврейский дом ("мицвот"). В 1929 г. Хана-Сара и Якуб Якубов поженились и переехали жить в Баку. Было очень трудно найти работу и прадед Якуб Якубов начал работать на нефтяном заводе. С 1929 г. до 1941 г. она родила 5-ых детей. К 1941 г. остались в живых 3-е детей: Наима,

Сасун и Яша. В 1941 г. прадед Якуб добровольно ушёл на фронт второй мировой войны и там погиб. Так пробабушка Хана-Сара осталась одна с тремя детьми, без профессии, без денег и без помощи. Она начала искать работу и долго не могла её найти.

В конце 1941 г. пробабушка с 6-летним сыном Сасуном пошла в "ресторан" устраиваться на работу посудомойкой. Этот "ресторан" находился в подвале. Когда дедушка спускался по лестнице вниз, то он почувствовал духоту и тошноту от дыма сигарет, алкоголя и наркотиков. Он просил пробабушку уйти оттуда. После разговора с директором ресторана, пробабушка навсегда покинула это место.

Наконец, её пригласили на базар мыть грязную зелень и делать из неё маленькие пучки для продажи. Она согласилась и начала работать там. Эта работа начала обеспечивать семью из 4-х человек едой. Во время войны, в 1943 году, дедушка Сасун начал ходить в школу. В 1945 году, в конце войны, с Яшей случилось страшное несчастье, он погиб под грузовиком. Ему было всего 6 лет. И так, наша дорогая пробабушка осталась с двумя детьми. После этого произошли ужасные события, основным участником которых был дедушка Сасун. Дедушка Сасун осознал это только после того, как он вышел на пенсию и начал обдумывать эти события более глубоко и из других позиций.

Рассказы дедушки Сасуна

Первое чудо

Рассказ первый

Во время войны было много болезней. Поэтому нас брали со школы в бани, чтобы мы принимали химические обработки. Мне

было 10 лет. Один взрослый парень толкнул меня и сказал: "Еврей отойди с моей дороги, разве не видишь, я прохожу!". Впереди были горячие трубы, по которым текли горячие химические жидкости. Чтобы не удариться об эти горячие трубы лицом, я защитил лицо руками. Потом я потерял сознание и упал. Когда я очнулся, то увидел, что моя рука завязана и сильно болит. До сих пор на этом месте руки есть белый шрам, и там никогда не росли волосы.

Рассказ второй

В 1947 году, на каникулы, мама послала меня в Красную Слободу к родственникам. Я с несколькими местными ребятами пошли на речку купаться. Я купался чуть дальше от детей. В этой речке была дамба. Иногда эта дамба открывалась и много воды собиралось в речке. Все местные дети это знали кроме меня. Они убежали, а я остался один в речке. Вода унесла меня по течению. Я заметил большой камень, подумал что он меня удержит и сильно держался за него. Но камень, вместе со мной, начал уплывать. С этого момента я ничего не помнил. Когда очнулся, я был дома. Оказывается, там был один взрослый парень и он спас меня. С помощью детей он принёс меня к родственникам. Этот случай почти на 99% была смерть. Я долго думал как этот взрослый человек оказался рядом с детьми. Именно в тот момент, когда я тонул. Моя дочь, будучи религиозной еврейкой, считает, что это устроил Бог. Я считаю, что Бог, или какая-то невидимая сила, каждый раз спасает не меня, а мою мать - святую женщину Хану-Сару. В противном случае, моя мать, потеряв мужа и 4-ёх детей осталась бы одна с единственной дочерью Наимой. Эта было бы для матери не жизнь, а что-то хуже смерти, потому что по нашим горско-еврейским обычаям сын должен продолжить фамилию.

Рассказ третий

В 1955 году, когда я был студентом в возрасте 20 лет, я заболел тифом в тяжёлой форме. Я лежал на полу и на секунду открыл глаза и увидел, что родственники папы окружили меня и плачут. Это происходило в нашем доме в 8 кв.м, который раньше был складом. Вдруг приходит бабушка-соседка и кричит: "Откройте дверь и окно и вызовите скорую помощь!". Меня взяли в больницу. В этой больнице работала единственная в городе горская еврейка врач, при этом учёная, кандидат медицинских наук. Мать моя нашла её и попросила вылечить меня. Опять подействовала неизвестная сила. В этом огромном городе меня лечит горская еврейка, специалист по инфекционным болезням.

Рассказ четвёртый

В 1957 году я поехал в город Ашхабад, столицу Туркменской Республики. Там было очень жарко. Люди от жары сидели в тени деревьев и играли нарды на небольшие деньги. Так как они играли не очень умело, я решил присоединиться к игре. Каждый день приходил и выигрывал. Однажды я играл с пожилым армянином и выиграл. Я его выигрывал и раньше. Вдруг он встал и бросил на меня нарды. Он кричал, что вы азербайджанцы выгнали нас армян из нашей родины Баку и теперь ты хочешь нас и отсюда выгнать!? Я понял, что из присутствующих есть несколько армян из Азербайджана. Во время резни между азербайджанцами и армянами они были вынуждены покинуть Азербайджан. Из выражения глаз этого человека я понял, что мне надо отсюда убежать. Я начал бежать в сторону железнодорожного моста, а он бежал за мной. Когда я поднялся на железнодорожный мост, он остановился и начал меня и всех моих родственников ругать. Брат моей жены Захар работал в аптеке. Я пришёл к нему и всё ему рассказал. Он мне посоветовал больше туда никогда не ходить.

Если бы этот армянин был помоложе, то наверняка догнал бы меня и искалечил.

Рассказ пятый

В 1961 году я поехал в свою первую командировку в город Ленинград (Санкт-Петербург). Университет дал мне ночлег у одной бабушки в подвале дома. Однажды, когда я встал со сна, я обнаружил, что нахожусь в больнице. Оказывается, я там лежал 2 дня в коме. Моё состояние было тяжёлое, несмотря на серьёзное лечение. Это мне рассказал врач азербайджанец из Баку. После его лечения мне лучше не стало, поэтому он обратился к профессору, ашкеназскому еврею. Ему рассказали, что в больнице находится больной горский еврей из Баку и они не могут улучшить его состояние. Для профессора еврея было интересно увидеть и лечить горского еврея. Я поправился и вышел из больницы. Профессор объяснил, что в левой почке у меня есть много песка. Надо продолжить лечение в Трускавце. Я был в Трускавце 4 раза, из них 2 раза с женой. Один раз с женой поехал с Израиля. Это тоже есть чудо, что меня в этом огромном городе лечил именно врач из Баку и поступил благородно.

Я хочу напомнить, что я женился в 1960 году, а эта болезнь произошла со мной в 1961 году, и у нас не было ребёнка. После того, что меня спасли и я поехал в Баку, жена Эстер-Малка забеременела и в 1962 году родился Якуб. Это тоже чудо, что родился муж моей матери, которого все мы долго ждали.

Второе чудо

Я упомянул ранее, что у матери было страстное желание, чтобы я женился на горской еврейке. Сейчас я расскажу как это желание

всё-таки исполнилось. Эстер-Малка, моя будущая жена, родилась 2 марта 1935 года в посёлке Красная Слобода города Кубы. Она должна была пойти в школу в 1942 году, а я в 1943 году. По непонятным причинам она тоже пошла в школу в 1943 году. Почему это важно. Если бы она вовремя поступила в школу, закончила бы её в 1952 году и самостоятельно, без помощи репетитора, не смогла бы поступить в Вуз и вернулась бы домой в Кубу. А в 1953 году мы вдвоём готовились к вступительным экзаменам в Вузы. Несмотря на то, что она часто говорила, что устала, я её заставлял заниматься. Поэтому она поступила в институт. За эти 5 лет, которые мы учились в вузах города Баку, мы полюбили друг друга и поженились. В этот же период, для моего хорошего знакомого, 5-6 человек искали жену. Я тоже два раза участвовал в этом мероприятии. Мой знакомый в это время работал в другом городе и я должен был ему рассказывать о результатах поисков. Когда всё это я увидел, то понял, что так себе жену искать не буду. А в университете, где я учился, не было горско-еврейских студенток. Между прочим, Эстер-Малка была первая девушка, приехавшая из Красной Слободы в город Баку учиться в вузе. Я в этот студенческий период писал стихи. У меня сохранились только 4 стихотворения, 2 из них посвящены Эстер-Малке. Но я ей не говорил об этом. Только когда ей исполнилось 70 лет в Израиле, я ей признался в этом. Она разволновалась и сказала почему до сих пор ты мне об этом ничего не говорил.

Одно из этих стихотворений спасло меня от многих неприятностей. Когда мне говорили неприятные вещи на базе антисемитизма, я очень нервничал и также отвечал грубостью. Я отвечал грубо до тех пор, пока не написал это стихотворение, которое называется "Лекарство от горя". В этом стихотворении, которое написано на азербайджанском языке, я пишу, что когда у человека горе, тогда разум и язык становятся врагами для человека. Человек это чувствует потом, после того как язык говорит то, что

подсказывает ум. Когда происходили неприятные разговоры, я закрывал уши, повторял это стихотворение много раз и не слушал их. Это стихотворение было написано в 1954 году, когда я был студентом.

Моя мать долгое время наблюдала за мной и она поняла, что математика мое спасение. Если бы не математика, то я не смог бы прокормить не только семью, но даже себя. Живя в Баку я это не чувствовал, потому что я там был востребованный, в 2-3 местах работал, имел много аспирантов, бывал во многих командировках. Мудрость маминых слов я почувствовал после приезда в Израиль. Я год не работал, и даже хотел идти собирать апельсины. Через год меня взяли в Хайфский Университет, и моя прежняя математическая жизнь восстановилась.

В 1980 году в Советском Союзе вышел закон о том, что женщины, у которых во время второй мировой войны погибли мужья на войне, могут получать пенсию. Мама попросила собрать необходимые документы и оформить для неё пенсию. Я собрал нужные документы и отнёс в пенсионный отдел. Там посмотрели документы и сказали, что в некоторых документах написана Сара, а в других Хана. Пенсию ваша мама не получит. Я объяснил что, когда она родилась в Красной Слободе, родители её называли Ханой. Когда она вышла замуж, отец мужа сказал, что у нас в семье уже имеется Хана, так что ты теперь будешь Сара. После долгого разговора они вернули мне документы и сказали, что надо идти в суд. Я приехал домой и не мог объяснить ей какая страшная проблема возникла на пустом месте. Я просил её отказаться от этой пенсии. Она не согласилась со мной и требовала воевать с хамами до победного конца. Мне ничего не оставалось, как найти двух свидетелей и подавать дело в суд. Это в моей жизни был первый суд и надеюсь будет последним. Судья задавал множество оскорбительных и глупых вопросов. Только, как всегда, моё

стихотворение "Лекарство от горе" помогало мне не оскорблять и не грубить им. Через несколько месяцев они сказали, что этот документ можно получить не у нас, а в Государственном архиве. Даже после этого я их не обругал. Вот какую силу имело моё стихотворение. Всё-таки мама успела в течении 1.5 года получать эту пенсию, которая полагалась ей очень давно. На эти деньги она успела купить для своего старшего внука Якуба (мужа) костюм.

Светлая и долгая память матери-святой женщине Хане-Саре!

Подготовила и написала правнучка Сара Якубова

ששון יעקובוב, בנה של חנה-שרה
Сасун Якубов, сын Ханы-Сары

היזכרותו של ששון, בנה של חנה-שרה

אפילו במותה של אימא חנה-שרה נשמתה וזיכרונה המואר עזרו לנו להתקדם בחיינו בצורה הטובה ביותר. אני אספר על הנס השלישי.

הנס השלישי

נשמתה של אימי חנה-שרה עזרה לי ולבני יעקב לכתוב ספר אקדמי אשר קיבל הערכה והכרה עולמית נפלאה. בשנת 1982, כאשר אימי נפטרה, בהתאם למסורת היהודית שלנו הלכתי עם דודי לבית הכנסת בכל בוקר לקרוא תפילות ובערב המשכתי לקרוא את התפילות בבית. בבית הכנסת קראתי רק כ 2-3 דקות, וישבתי 2-3 שעות והקשבתי לדברים שלא היו מובנים לי. זה היה מאוד מתיש ולא ידעתי מה לעשות. בני יעקב היה כבר סטודנט באוניברסיטה הממשלתית של אזרביג'אן בפקולטה למכניקה-מתמטיקה. אני התחלתי לחשוב בחצי צחוק חצי רצינות שבני "גאון". הוא סיים בית ספר עם מדליית זהב, השתתף באולימפיאדות של מתמטיקה ופיזיקה ואף בשרטוט. כתב סיפורים ושלח לעיתון החלוצים ופתר בעיות מכתב העת הפופולארי לתלמידים "קוונט". באוניברסיטה המשיך להשתתף באולימפיאדות במתמטיקה וכתלמיד בשנה השלישית לתואר התחיל להשתתף ולהרצות בסמינר מדעי לבוגרים בחוג למתמטיקה באקדמיית אזרביג'אן.

אני החלטתי שעם כזה "גאון", צריך להתחיל לכתוב ספר מדעי "גאוני". והנה, משעמום באותו בית כנסת, אני התחלתי לתכנן ספר זה בשנת 1982. לאחר 20 שנים, בשנת 2002, כאשר ליעקב מלאו 40 שנים, קיבלנו את ההערכה הבאה על הספר שלנו אשר פורסמה בשנת 2000 בארה"ב. פרופסור למתמטיקה מארה"ב הקטור פטוריני (מאוניברסיטת לוס אנג'לס) כתב: "מזה 40 שנה ששון יעקבוב נצפה כמנהיג בתחום זה, הצטרף אליו 20 שנים לפני כן גם יעקב יעקבוב. מלבד זאת, הם קיבלו תוצאות גבוהות יותר בתחום זה. נכון ליום זה, הספר הזה נחשב לטוב ביותר בתחום המשוואות הדיפרנציאליות האופרטוריות. הכותבים עשו עבודה בולטת בפתירת המידע לחוג רחב של קוראים, כאשר עד עכשיו

היה נמצא רק בכתבי עת. ספר זה, עוד ישפיע על הדיסציפלינה הזו שנים רבות".

להגיד שכל זה היה בשבילי חדשות, לא. אבל אני פשוט לא הייתי בטוח שכזו תגובה יכולה להגיע ממתמטיקאי כה דגול. חשוב לציין גם, שבמקרה רגיל אני אף פעם לא תכננתי ספר כזה, בגלל שבשלב זה היו בעולם כ-20 ספרים בנושא זה. אבל כמעט בכל הספרים המשוואות היו מסדר ראשון או שני אך אני החלטתי לכתוב ספר עם משוואות מכל סדר שהוא.

מזיכרונות ילדות. אני זוכר שילדים אשר איבדו את אביהם או אימם במלחמה, פעם ביום (או בשבוע?) אכלו בחדר אוכל. אני זוכר בורש בצבע ירוק, כמעט לחלוטין מים, ירק וחתיכת ביצה. התורים עם פתיחת חדר האוכל באחת בצהריים היו ארוכים. כולם אחזו אחד בשני, כדי שאף אחד לא יכנס ללא תור. כאלה תורים ארוכים גם היו כאשר קנו לחם בכרטיסיות.

Воспоминания Сасуна, сына Ханы-Сары

Даже после смерти матери Ханы-Сары её дух и светлая память помогали нам устраиваться в жизни наилучшим образом. Я расскажу о третьем чуде.

Третье чудо

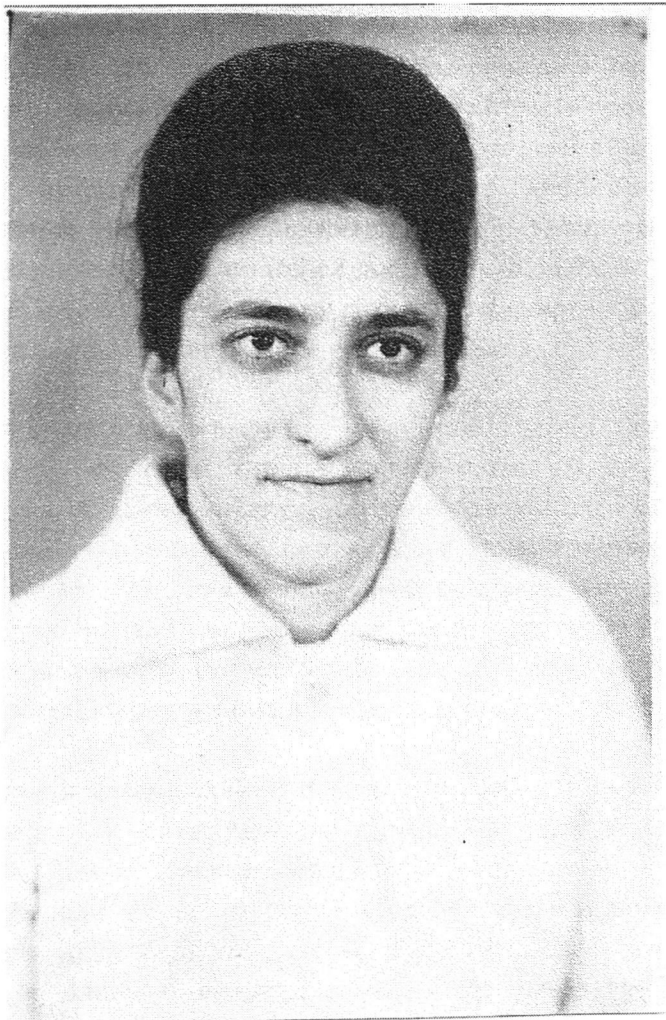
Дух матери Ханы-Сары помог мне и моему сыну Якубу (Якову) написать научную книгу, на которую мы получили фантастический положительный отзыв и всемирное признание. В 1982 г. когда мать скончалась, по нашему еврейскому закону я 7 дней ходил по утрам с дядей в синагогу в г. Баку, чтобы читать молитву, а вечером дома читал ту же молитву. В синагоге я читал всего 2-3 минуты, а 2-3 часа сидел и слушал непонятные мне вещи. Это было очень утомительно и я не знал что делать. Сын Якуб уже был студентом Азербайджанского Государственного Университета на механико-математическом факультете. Я начал полусерьёзно думать, что мой сын "гений". Он окончил школу с золотой медалью, участвовал на олимпиадах по математике, физике и даже черчению, писал стихи и посылал в газету для пионеров, решал задачи из научно-популярного журнала "Квант" для школьников. В университете также участвовал во всесоюзных олимпиадах по математике и будучи студентом третьего курса начал посещать и делать доклады на научном семинаре для аспирантов и кандидатов наук по математике в Академии Наук Азербайджанской ССР.

Я решил, что с таким "гением" надо планировать написать "гениальную" научную книгу. И вот, от скуки в той синагоге, я начал планировать эту книгу в уме в 1982 г. Спустя 20 лет, в 2002 г., когда Якову было 40 лет, мы получили следующий отзыв на нашу книгу, которая была опубликована в США в 2000 г. Профессор математики из США Гектор Фатторини (из Лос-Анджелесского университета)

писал: «Вот уже 40 лет Сасун Якубов является лидером в этой области, к нему 20 лет тому назад присоединился и Яков Якубов. Среди прочего, они получили наиболее значительные результаты в данной области... На сегодняшний день эта книга во многом является лучшей и наиболее полной по дифференциально-операторным уравнениям. Авторы сделали выдающуюся работу, открыв широкому кругу читателей доступ к материалу, который до сих пор был только в журнальных статьях... Эта книга, которая будет влиять на научные исследования ещё много лет.»

Сказать, что всё это было для меня новостью, нет. Просто я не был уверен, что такой отзыв может появиться из уст великого математика. Надо ещё отметить, что в обычных условиях я эту книгу никогда не планировал бы, потому что к этому времени в мире было около 20 книг по дифференциально-операторным уравнениям. Но, почти во всех книгах, рассматриваемые уравнения были либо первого порядка либо второго. А я вдруг решил исследовать и написать книгу для уравнений любого порядка.

Из детских воспоминаний. Я помню, что дети, которые потеряли отца или мать в войне, один раз в день (или неделю?) кушали в столовой. Помню зелёный борщ, почти вода, зелень и кусочки яйца. Очереди в час открытия столовой были длинные. Все держались друг за другом, чтобы никто не зашёл без очереди. Такие же длинные очереди были, когда покупали хлеб по карточкам.

נעימה יעקובוב, ביתה של חנה-שרה
Найма Якубова, дочь Ханы-Сары

היזכרותה של נעימה, ביתה של חנה-שרה

אמא! יורדת על הלחי דמעה
כאשר אני נזכרת בך
וכמו ילדה קטנה
חולמת עימדך להתראות!

על אמי האהובה והצדיקה אפשר רבות לספר ולכתוב. אימי הייתה אדם יוצא מן הכלל. היא הייתה אישה חכמה, צנועה, נפש נדיבה, מכניסת אורחים, שוחרת שלום. אימי בגיל 28 נותרה אלמנה. זו הייתה המכה הראשונה. את המכה השנייה היא קיבלה כאשר איבדה באופן טראגי את בנה בן ה-6. כל הכובד בעולם הונח על כתפיה. אך את אימי החזקה לא שברו מכות גורל אלו. החיים המשיכו והיא המשיכה לחיות למען שני ילדיה הנותרים אשר היה צריך להרים אותם על הרגליים.

כאשר החלה המלחמה אני הייתי בת 9, האח הגדול יותר בן 6 והאח הקטן בן 2. אמי לא ידעה קרוא וכתוב. עד המלחמה היא עסקה בגידול ילדיה ובעבודות הבית. אך כעת צריך היה לעבוד ולהאכיל את הילדים. היא אינה הצליחה להשתלב בעבודה ממשלתית. לא רחוק מביתנו היה שוק בו היא השתלבה אצל בעל דוכן הירק בניקוי, איסוף ולעיתים גם מכירת הירק מהבוקר עד הערב יום יום. בחזרתה הביתה כל יום הכינה אוכל ליום למחרת. אני למדתי בכיתה ב'. אחרי בית הספר, כמו אמא קטנה, חיממתי את האוכל, האכלתי את אחיי, טיילתי עימם, כמה שיכולתי בכוחות גילי והייתי מביאה אוכל לאמא בשוק.

בשנת 1945 הגיע הצער למשפחה, באופן טראגי אחי הקטן נהרג ולאמי נותרו אנו שנינו, אני והאח הגדול יותר שלי. כך גדלנו יום אחרי יום, ואמי התאמצה מאוד. עברו שנים קשות מאוד. אני סיימתי את האוניברסיטה ועבדתי בתחום מומחיותי. אחי היה בשנה החמישית ללימודים באוניברסיטה וקיבל תואר כבוד על הצטיינותו בלימודים. בשנת 1958 המשטרה עשתה בדיקת פתע והובילה לתא מעצר את אמי כמו מובטלת. רצו לתת לה לרצות בכלא בגלל שהיא מובטלת. איך אפשר היה לקרוא לה בטלנית, כשמהבוקר עד הערב היא עבדה קשה כדי להאכיל את ילדיה,

גם אם לא בעבודה ממשלתית. מכיוון שאני עבדתי ואחי קיבל השכלה גבוהה אנו הבטחנו שאימנו לעולם לא תעבוד בשוק שוב ואז שחררו אותה הביתה. בקיץ 1958 אחי סיים את האוניברסיטה והחל לעבוד. אמי לאחר 17 שנים של עבודה קשה שוב חזרה להיות עקרת בית. היא גידלה אותנו והעניקה לנו השכלה גבוהה. מה שאנו – הילדים והנכדים, השגנו בחיים, הכל בזכות המאמץ הכבד של אמא שלנו.

את אמי חנה-שרה אהבו כולם: קרובי משפחה, שכנים ואף אנשים שבקושי הכירו אותה התייחסו אליה באהבה וכבוד גדולים. אנו גרנו בחצר משותפת ורבת לאומים. היו מצבים ששכנים רבו בינם לבין עצמם. אמי בעזרת מילותיה העדינות והנדיבות הייתה שמה קץ לריבים הללו תמיד. היא אהבה שבכל משפחה יהיה שלום ונחת. בנשמתו וזכרוני חיים מספר זיכרונות מילדותי. הייתי בת 12 ואמי שלחה אותי לקייטנה לילדים של לוחמים. הייתה לי צמה ארוכה. אמי כל יום ראשון הייתה מגיעה לקייטנה ובחצר הייתה שוטפת את שערי במים חמים ומסרקת אותו. עד היום אני זוכרת את החום שבידיה. דבר נוסף שאני נזכרת בו, בחצר שלנו התגוררה אישה אחת קשישה. מתישהו היא אמרה לאמי: את צעירה, שלחי את הילדים לפנימייה, תעצבי את חייך והתחתני שוב. אני זוכרת, שלאמי זה לא מצא חן כלל. היא ענתה שילדי לא יתומים, אין להם אבא אך יש להם אמא, ואני זו שאגדל אותם.

משנת 1960, המשפחה שלנו הייתה מורכבת מ-4 אנשים מבוגרים. אמי, אני, אחי ואשתו. בשנים 1962, 1963 ו-1968 נולדו לעולם ילדיו של אחי. אני, אחי ואשתו עבדו, הילדים הלכו לבית הספר ואחר כך לאוניברסיטה ואמי הייתה עקרת בית ודאגה למשפחה, הכינה אוכל לכל המשפחה, קיבלה את פניהם של נכדיה והאכילה אותם. אנו המבוגרים, תמיד עזרנו לה כדי שכל הכובד של גידול המשפחה לא ייפול רק עליה. כל שנה בזמן חופשות הקיץ שלנו היינו לוקחים אותה איתנו. לעיתים אמא נסעה עם המשפחה של אחי, לעיתים עמי. אנו נחנו בהרבה ערים ברוסיה. היינו בקובן, ליד קרסנודר, בעיר תיירות "גוריצ'יי קלוצ'" וגם ביקרנו בכמה ערי תיירות בצפון קווקז, היינו גם בקברדינה-בלקריה, בעיר נלצ'יק. כמה פעמים היא הייתה עם המשפחה של אחי באזור המנוחה "נברן" לא רק מהעיר באקו וכך אנו הילדים והנכדים איכשהו השתדלנו להעריך אותה

בדרך הזו על כל מה שעשתה למשפחתנו, ובכל זאת איך שלא עשינו זאת, עדיין אנו לא החזרנו לגמרי את החוב לאמי חנה-שרה.

אמי תמיד חיה בתקווה שאבי ישוב מהמלחמה. לצערנו, התקווה לא הוגשמה. אך כשיצא לאור נכדה הראשון וקראו לו על שם אבי - יעקב, אמי הייתה מאושרת ואמרה בגאווה שבעלי חזר בפנים של הנכד שלי. יש בידי קלטת עם קולה של אמי ועל הקיר שלי תלוי דיוקן שלה. קולה והמראה של אימי האהובה והבלתי נשכחת חנה-שרה תמיד יהיו איתי עד סוף חיי. זיכרון מואר לאישה צדיקה זו - חנה-שרה!

Воспоминания Наимы, дочери Ханы-Сары

*Мама! Сбегает по щеке слеза
Когда тебя я вспоминаю,
И словно малое дитя,
С тобой увидеться мечтаю!*

О моей святой любимой маме можно много говорить и писать. Моя мама была удивительным человеком. Она была умная, мудрая, добрая душа, гостеприимная, миролюбивая женщина с большой буквой. Моя мама в 28 лет осталась вдовой, получив похоронку о гибели отца. Это был первый удар. Второй удар она получила, когда потеряла трагически погибшего 6-летнего сына. Все тяжести судьбы легли на её хрупкие плечи, она заменила мне с братом и отца. Но мою мужественную маму не сломали эти удары судьбы. Жизнь продолжалась, и она жила ради оставшихся 2-х детей, надо было их поднять на ноги.

Когда началась война, мне было 9 лет, старшему брату 6 лет, младшему брату 2 года. Мама была неграмотная женщина. До войны занималась воспитанием детей и вела домашнее хозяйство. А теперь надо было работать и кормить детей. На государственную работу не могла устроиться. Недалеко от нашего дома был рынок и на этом рынке для одного хозяина-зеленщика она мыла и связывала в маленькие пучки зелень, а иногда продавала с утра до вечера, получая каждодневную мзду. Придя с рынка, каждый вечер она готовила еду для следующего дня. Я училась во втором классе. После школы, как маленькая мама, грела обед, кормила братьев, гуляла с ними, как могла в силу своего возраста и маме несла еду на рынок.

В марте 1945 года в семью пришла беда. Трагически погиб мой младший брат и у мамы осталось нас двое, я и мой брат. Так день

за днём мы росли, а мама моя трудилась. Прошли трудные послевоенные годы. Я окончила университет и работала по специальности. Брат мой учился на последнем 5-м курсе университета и получал повышенную стипендию за отличную учебу. В начале 1958 года на рынке устроили облаву, мою маму задержали как тунеядку и повели в милицейский участок. Хотели дать ей срок как тунеядке. Как можно было назвать ее тунеядкой, если она с утра до вечера трудилась чтобы прокормить своих детей, пусть даже не на государственной работе. Так как я работала, брат получал повышенную стипендию, мы решили и дали слово, что наша мама больше на рынке работать не будет, тогда её отпустили домой. Летом 1958 года брат окончил университет и начал работать. Моя мама через 17 лет тяжёлой жизни снова стала домохозяйкой. Она вырастила нас, дала высшее образование. Она вырастила не только нас, но и 3-х прекрасных внуков. То что мы - дети, внуки - достигли в жизни, всё это благодаря тяжёлому труду моей мамы.

Мою маму Хану-Сару любили все: родственники, соседи и даже малознакомые люди общаясь с ней, проникались к ней большой любовью и уважением. Мы жили в общем, многонациональном дворике. Бывало соседи между собой спорили, ругались. Моя мама своими ласковыми, добрыми словами ставила точку в их споре и мирила их. Она любила, чтобы в каждой семье был мир и покой. В душе и памяти моей живут некоторые эпизоды из детской жизни. Мне было 12 лет, мама отправила меня в лагерь для детей фронтовиков. У меня были длинные косы. Моя мама каждое воскресенье приезжала ко мне, грела воду и во дворе лагеря мыла мне голову и расчёсывала. До сих пор помню тепло её рук. У нас во дворе жила пожилая женщина. Как-то она сказала моей маме: ты молодая, отдай детей в детский дом, устрой свою жизнь, выходи замуж. Помню, маме это очень не понравилось. Она ответила, что мои дети не сироты, у них нет папы, а есть мама и я их выращу.

Начиная с 1960 года, наша семья состояла из 4-х взрослых людей: моя мама, я, мой брат и его супруга. В 1962, 1963 и в 1968 годах на свет появились дети моего брата. Мы взрослые я, мой брат и его супруга работали, дети учились в школе, в университете, а моя мама вела хозяйство, на всю семью готовила, встречала внуков, кормила их. А мы взрослые всегда помогали ей, чтобы вся тяжесть повседневной жизни не приходилась только на её долю. Каждый год во время наших летних отпусков брали её с собою. Иногда мама ездила с семьей моего брата, временами со мною. Мы отдыхали во многих городах России. Были на Кубани, под Краснодаром в городе-курорте Горячий Ключ, объездили все курортные города на Северном Кавказе, были в Кабардино-Балкарии, в городе Нальчике. Несколько раз мама отдыхала с семьей брата в зоне отдыха "Набрань" недалеко от Баку и т.д. Мы дети и внуки как-то старались чем-то оценить её непосильный труд, как бы мы это не делали, всё равно мы в неоплачиваемом долгу перед моей мамой Ханой-Сарой.

Моя мама всё время жила надеждой, что мой папа вернётся с фронта. К сожалению, надеждам не суждено было сбыться. Но когда на свет появился её первый внук и его нарекли именем моего отца - Якуб, мама была счастлива и гордо говорила, что мой муж вернулся в лице моего внука. У меня есть кассета с голосом моей мамы и на стене висит её портрет. Образ и голос моей любимой, незабываемой мамы Ханы-Сары всегда будут со мной до конца моей жизни. Пусть земля будет ей пухом. Светлая память этой святой женщине - Хане-Саре!

אסתר-מלכה יעקובוב, אשתו של ששון, בנה של חנה-שרה
Эстер-Малка Якубова, жена Сасуна, сына Ханы-Сары

היזכרותה של אשתו של ששון, יעקובוב אסתר-מלכה

אמא חנה-שרה (חמותי) הייתה אישה בעלת נשמה ולב גדולים, חכמה, אמיצה, מכניסת אורחים, אמא נפלאה לילדיה ולבסוף סבתא אהובה לנכדיה.

אנו חיכינו לילד הראשון המיוחל. כחודשיים לפני הלידה חלמתי חלום, חלום מאוד חד וברור כאילו היה במציאות (שנת 1962). לחצר שלנו הגיע חייל נאה, בידיו כפפות וכובע והוא אמר לי: את הדברים הללו העביר לכם יעקוב מהחזית, ועוד הוסיף, הוא בקרוב ישוב. הבעת פניו של החייל הזה עד היום ניצבת לנגד עיניי. בבוקר סיפרתי את החלום לכולם. חנה-שרה אמרה שאם יעקב יחזור מהחזית אני אתפור לך שמלה מזהב. לבעלה היא תמיד חיכתה, כמו כל אישה שמחכה לבעלה, לאחיה או לאביה. היא חיה בתקווה שהוא חי.

פעם התארח אצלנו סיפרו ואמרה שיהיה לנו בן והוא ישא את שמו של סבו. כך קרה. לאמא חנה-שרה הודתי על כל מה שהיא עשתה עבורי. על כל הטוב שמשפחתי השיגה אנו חייבים לה. אלו הפירות של המאמצים הקשים שלה. את זה לעולם לא נשכח. זיכרון מואר לה!

והנה מקרה נוסף: פעם כששכבתי בבית חולים במחלקה הראשית של משרד הבריאות בשנת 1979, לאחר 4-3 ימים בעלי הביא לבית חולים את אמא חנה-שרה ושכבנו באותו חדר (גיסה עם חמה). אמא חנה-שרה לא הלכה לחדר אוכל שכן הרגישה לא טוב, ולכן הבאתי לה לחדר ארוחת בוקר ואחר כך גם ארוחת צהריים וערב. כשהחזרתי את הכלים לחדר אוכל אכלתי שם בעצמי. שמו לב לכך אלו ששירתו את החולים ושאלו אותי: תגידי גיסה, את רק בבית חולים מציגה את עצמך ככה או גם בבית יש חברות ביניכן? ואני עניתי, שאם בבית אין חברות, אז אי אפשר לשחק ככה במקום אחר. חמתי הייתה אישה מאוד טובה, נדיבה ונבונה והגיע לה יחס כזה. הזיכרון המואר של חנה-שרה!

Воспоминания жены Сасуна, Якубовой Эстер-Малка

Мама Хана-Сара (моя свекровь) была женщиной с большой душой и сердцем, умная, мудрая, гостеприимная, прекрасной матерью для своих детей и в последствии любящей бабушкой для своих внуков.

Мы ждали долгожданного и желанного первенца. За два месяца до появления ребёнка я видела чёткий, ясный сон, как-будто это было всё на яву (1962 г.). В наш двор зашёл симпатичный солдат, в руках держит кашне и перчатки и говорит мне: эти вещи передал вам Якуб с фронта, возьмите их и ещё сказал, что сам он тоже скоро приедет. Облик этого солдата до сих пор перед моими глазами. Утром я рассказала всем о моём сне. Мама Хана-Сара сказала мне, что если Якуб вернётся с фронта я тебе сошью платье из золота. Мужа она всё-время ждала, как все женщины, которые ждали своих мужей, братьев, отцов. Она жила с надеждой, что он жив.

Как-то моя тётя Сипро гостила у нас. Она сказала, что у вас будет сын и он будет носить имя своего деда. Так и получилось. Маме Хане-Саре я благодарна за всё, что она для меня сделала. За всё хорошее, чего достигла моя семья, мы обязаны ей. Это плоды её героических трудов. Этого мы никогда не забудем. Светлая ей память!

А вот другой случай. В 1979 г. я лежала в больнице (от лечкомиссии) 4-ого главного управления здравоохранения в Мардакянах (пригород г. Баку). Через 3-4 дня мой муж привёз в больницу маму Хану-Сару и мы лежали в одной палате - невестка со свекровью. Мама Хана-Сара не ходила в столовую, плохо себя чувствовала, и поэтому я приносила ей в палату завтрак, а потом обед и ужин. И уже когда возвращала посуду обратно в столовую, то и сама там кушала. Это заметил обслуживающий медицинский

персонал и они меня спросили: что невестка, вы себя в больнице так показываете или дома тоже такие дружные? А я сказала, что если дома не дружные, то невозможно так себя показать в другом месте. Моя свекровь была очень хорошей, доброй и мудрой женщиной и она заслуживала такого отношения к себе. Светлая память маме Хане-Сапе!

יעקב יעקובוב, בעל חנה-שרה
Якуб Якубов, муж Ханы-Сары

סיפורים על האב, יעקב יעקובוב, אשר נהרג בגיל 35 במלחמת העולם השנייה

כאשר בשנת 1941 התחילה המלחמה, הייתי בן 6, לכן אני על אבי אינני זוכר דבר. אך אחרי שנים רבות, כשהייתי מבקר ב"כפר האדום" שלנו (בעיר קובה) חבריו של אבי סיפרו עליו בלי סוף. אני אספר כאן אפיזודה אחת על אבא, אשר ממנה ניכר שהוא היה אדם טוב לב, חברותי ומבין את המהות בחברות. יום אחד פגש אבי בלשכת העבודה בעיר באקו חבר מקובה. מהשיחה עם אבי הוא הבין שהחבר רק הגיע לעיר, אין לו היכן ללון, אין לו עבודה ובכלל אין לו כמעט כלום. באותו שלב אבי אמר: "אתה תיסע איתי ותגור אצלנו". אך אצלנו לא הייתה דירה, אלא רחבה מתחת לגרם מדרגות של בניין המגודרת במדפים. כך היה בקושי מקום למיטה אחת, עליה ישנו אבי ואמי.

את הסיפור השני סיפר לי סבי מצד אבי, אליו-בבה, אשר נפטר בשנת 1961 בבאקו בגיל 94. המשפחות של אמי ואבי, אשר התגוררו ב"כפר האדום" היו מיוחדים ביניהם. סבי מצד האב אליו-בבה וסבי מצד האם נחום היו חברים טובים. יום אחד הם לקחו את הכבש של נחום, יחד עם עוד חברים הפכו אותו לעל האש והעבירו את הזמן בשמחה. סבתא מצד האם לבהו יצאה למפרסת והתחיל לצעוק: "כל מי שלקח את הכבש שלי, חוץ מהבעל נחום וחבריו, שיתעוורו ויחרשו".

מההיזכריות על אבי זוכר אני רק אפיזודה אחת. בלילה אני פותח את עיניי ורואה חייל עם רובה ארוך יושב סביב השולחן. כנראה שהייתי שמח, שראיתי רובה אמיתי וארוך, כי את אבי לא זכרתי. החייל התכופף ונשק אותי. אחר כך אני ככל הנראה כבר לא זכרתי דבר. בבוקר אמי הסבירה לי, שאבי הגיע להיפרד מאיתנו.

הבן ששון יעקובוב

Рассказы об отце, Якубове Якубе, погибшем в возрасте 35 лет во второй мировой войне

Когда в 1941 г. началась война, мне было 6 лет. Поэтому я об отце ничего не помню. Но спустя много лет, когда я бывал в нашей еврейской Красной Слободе (в г. Куба), друзья отца всякий раз рассказывали о нём. Я только расскажу об одном эпизоде, из которого следует, что мой отец был добрым, отзывчивым и понимающим толк в дружбе человеком. Однажды на бирже по трудоустройству в г. Баку отец встретил товарища из Кубы. Из разговора с ним отец понял, что товарищ только что приехал и у него нет места ночлега, нет работы и, вообще, почти ничего у него нет. Тогда отец сказал ему: "Ты поедешь со мной и будешь жить у нас". А у нас была не квартира, а подлестничная площадка земли, загороженная досками. Там с трудом было место для одной кровати, на которой спали отец с матерью.

Второй эпизод мне рассказал мой дед по отцу, Ильё-бебе, умерший в 1961 г. в Баку в возрасте 94-ёх лет. Родители отца и матери, жившие в Красной Слободе, дружили семьями. Дед по отцу Ильё-бебе и дед по матери Нахум были большими друзьями. Однажды они со своими друзьями взяли барана Нахума, сделали из него шашлык и проводили весело время. Бабушка по матери Ливго вышла на балкон и начала кричать: "Все кто взял моего барана, кроме мужа Нахума и его друзей, чтобы ослепли и оглохли".

Из воспоминаний об отце я помню только одно. Ночью открываю глаза и вижу сидит за столом солдат с длинной винтовкой. Наверное я обрадовался, увидев длинную винтовку, так как отца не запомнил. Солдат нагибается и целует меня. Потом я, видимо, уснул и уже ничего не помнил. Наутро мать объяснила, что отец приехал попрощаться с нами.

Сын Сасун Якубов

היזכרותה של נעימה, ביתו של יעקב

הוריי חנה-שרה ויעקב התחתנו בשנת 1929 במקום יהודי באזור ה"כפר האדום" בקובה ולאחר חודש עברו לבאקו. בבאקו אבא השתלב בעבודה במפעל נפט על שם בודיוניי בתור מסגר. למשפחה נולדו שלושה ילדים וחיו בשלום ובאושר. אך לצערנו, מלחמת העולם השנייה שמה נקודה למשפחה הצעירה והמאושרת הזו. בדצמבר 1941 גייסו את אבי לחזית ובשנת 1942 בזמן שהגן על העיר סמולנסק נפצע קשות ונפטר מפצעיו הקשים. הוא היה בן 35 ואמא נשארה אלמנה בגיל 28. מיזכרונות ילדותי נשארו כמה זיכרונות מאותם חיים מאושרים שזכיתי להעביר עם אבי.

הייתי בת 9 כאשר אבי נפטר. הוא היה רזה מאוד, בגובה ממוצע. לפי סיפוריהם של אמי והשכנים שלנו אבי היה אדם מאוד מכניס אורחים, רחב לב ושלו. כהוכחת הדברים הללו אתן דוגמאות שזכורות לי מילדותי. יום אחד שיחקתי בחוץ עם חבריי. מגיע אבי ובידיו אבטיח ענק. קרא לכולנו לחצר, חתך את האבטיח וחילק לכל ילדי השכונה. אבא מאוד אהב דגים, היה קונה דג גדול, היה מכין מרק דגים ומכבד ללא הרף את כל שכנינו. בקיץ היינו נוסעים כולנו יחד ל"כפר האדום" לקרובי משפחה וכולנו יחד היינו הולכים ליער. אבא היה מקים שם פיקניקים ומכבד את כולם בעל האש. כשהייתי בת 5 או 6 חליתי קשה ושכבתי בבית חולים. היו לי צמות ארוכות. גילחו אותי לחלוטין וקשרו מטפחת, אני זוכרת שהיא הייתה בצבע לבן. ביום שחרורי הביתה אבא הגיע אלי והביא עימו: שמלה, נעליים, גרביים וסרט אדום לשיער. כשראה שאני מגולחת התרגז מאוד, אני בכיתי והוא הרגיע אותי. בשנת 1940, כשהייתי בת 8 אחי חלה קשה בחזרת (דלקת שקדים) ושכב בבית חולים במחלקה הזיהומית. אני ואבי הלכנו לבקר את אחי (אימא נותרה בבית עם תינוק מניק). לא נתנו לנו להיכנס לחדר שלו. יצאנו לחצר, לקחנו אבן גדולה, אבא לקח אותי בידיו (הייתי ילדה נמוכה ורזה מאוד), עלינו על האבן וראינו אותו דרך החלון. הוא היה כולו נפוח, בראותו אותנו החל לבכות ואנו הרגענו אותו ככל שיכולנו. אני אפילו זוכרת שהיה שם בור קטן, אבא החליק וכמעט ונפלנו. באותה שנה אבא רשם אותי לבית הספר, ובשנה שלאחר מכן סיימתי את כיתה א', החלה המלחמה ושמה קץ לילדותי המאושרת.

על הקיר בביתי ליד הפורטרט של אמי תלוי גם פורטרט של אבי.
בהתבוננותי עליהם, כל חיי כמו בסרט נע חולפים על פני עיניי. למרות
הכל, החיים ממשיכים. שמות ההורים שלי עודם חיים בפניהם של הנכד
והנינה. זיכרון מואר של הוריי!

Воспоминания Наимы, дочери Якуба

Мои родители Хана-Сара и Якуб поженились в 1929 г. в еврейском местечке Красная Слобода Кубинского района Азербайджанской ССР и через месяц переехали в г. Баку. Папа устроился на работу в нефтеперерабатывающий завод имени Будёного фрезеровщиком. В семье родились трое детей. Жили мирно, счастливо. Но, к великому сожалению, 2-ая мировая война прервала мирное течение жизни этой молодой счастливой семьи. В декабре 1941-ого г. папу призвали на фронт, а в феврале 1942-ого г., защищая г. Смоленск он был тяжело ранен и скончался от ран. Ему было 35 лет. Мама осталась вдовой в 28 лет. В моих детских воспоминаниях сохранились некоторые эпизоды из той счастливой жизни, которые я прожила с папой.

Мне было 9 лет, когда не стало папы. Он был худощав, среднего роста. По рассказам моей мамы и наших соседей, папа был спокойным, очень гостеприимным, щедрым человеком. В доказательство к сказанному приведу примеры, которые сохранились в моей детской памяти. Однажды я играла на улице со своими сверстниками. Идёт мой папа и несёт огромный арбуз. Позвал нас всех во двор, разрезал арбуз и раздал всей детворе. Папа очень любил рыбу. Покупал большую рыбу, варил уху и постоянно угощал всех наших соседей. Летом мы всей семьей ездили в Красную Слободу к родственникам и все вместе ходили в лес. Папа устраивал там пикник и всех угощал шашлыком. Мне было годиков 5 или 6. Я тяжело заболела корью и лежала в больнице. У меня были длинные косички. Помню меня постригли наголо и завязали косынкой белого цвета. В день выписки домой, папа пришёл ко мне и принёс с собой платяице, туфельки, носочки и красные ленточки для волос. Увидев меня обстриженную, папа очень расстроился, а я плакала и папа утешал меня. В 1940-ом г. мне было 8 лет, мой 5-ти летний брат заболел свинкой

(двухсторонняя опухоль гланд) и лежал в больнице в инфекционном отделении. Я с папой пошли навестить брата (мама осталась дома с грудным ребёнком). Нас к нему в палату не пустили. Мы вышли во двор, папа нашёл большой камень, взял меня на руки (я была маленького роста, худенькой девочкой), залез на камень и мы через окно увидели брата. Он был весь опухший. Увидев нас, он заплакал, а мы утешали его как могли. Я даже помню, там была маленькая яма, папа подскользнулся и мы чуть не упали. В этом же году папа записал меня в школу. А на следующий год я закончила первый класс, началась война и закончилось моё счастливое детство.

На стене у меня дома рядом с портретом мамы висит и портрет папы. Глядя на них, вся моя жизнь, как кинолента, проходит перед моими глазами. Несмотря ни на что, жизнь продолжается. Имена моих родителей живут в лице внука и правнучки. Светлая память моим родителям!

אוטוביוגרפיה של ששון, בנה של חנה-שרה

אני, יעקובוב ששון בן יעקב, נולדתי ב-11 לאוקטובר 1935 בעיקר באקו, אזרביג'אן. לאחר סיום בית הספר בשנת 1953 התקבלתי לפקולטה ללימודי פיזיקה-מתמטיקה באוניברסיטה הממשלתית של אזרביג'אן. לאחר סיום הלימודים עבדתי במספר ארגונים. בעיר באקו משנת 1958 ועד 1990 עבדתי במכון אקדמי של מתמטיקה ומכניקה וכך גם משנת 1974 ועד לשנת 1981 הייתי ראש החוג שם. בשנת 1962 הצגתי את עבודת הגמר של התואר השלישי בבאקו. בשנת 1969, בגיל 34, הפכתי לדוקטור בפיזיקה ומתמטיקה. בשנת 1976, בגיל 41, קיבלתי את התואר פרופסור בזמן עבודתי בבאקו הייתי המנחה של 25 תלמידים המועמדים לתואר שלישי ו-3 המועמדים לדוקטור. כיום התלמידים שלי עובדים ב-7 מדינות בעולם. כתבתי יותר מ-100 מאמרים מדעיים אשר פורסמו בברית המועצות, ארה"ב, גרמניה, הולנד ועוד. שניים מספרי פורסמו בבאקו ושניים נוספים בארה"ב בתרגום לאנגלית. מספר פעמים השתתפתי בכנסים מדעיים, סימפוזיונים בברית המועצות ובחור"ל. הייתי בכנס בינלאומי של מתמטיקה במוסקבה, הייתי באלג'יר ובתור אזרח בישראל בטורקיה. בשנת 1990 עליתי לישראל ואני מתגורר בה עד היום. משנת 1991 ועד ל-1995 עבדתי כחוקר בכיר בשלוחה של אוניברסיטת חיפה בעיר עפולה ומשנת 1995 ועד 2003 הייתי מרצה למתמטיקה באוניברסיטת חיפה. משנת 2003 אני בפנסיה, מתגורר עם משפחתי בעיר נתניה.

את הדבר החשוב בחיי אני מחשיב את זה שקיימתי את שלושת המשאלות של אמי חנה-שרה:

המשאלה הראשונה - ב-11 לאוגוסט 1960 התחתנתי עם יהודיית ההרים אסתר-מלכה דוידוב.

המשאלה השנייה - ב-25 למרץ 1962 נולד בני הראשון יעקב ... בעלה של אמי.

המשאלה השלישית - ב-29 בדצמבר 1968 נולד בני השני ישר ... בנה של אמי.

ועוד, ב-13 לאוקטובר 1963 נולדה ביתי ליאורה. כל ילדיי השיגו הרבה בחייהם, על כך ניתן לקרוא באוטוביוגרפיות שלהם.

אני גרתי בלי חברים, כמו נער בודד. כל פעם שקרה לי מקרה לא נעים בבית הספר, נתתי לעצמי כל מיני הבטחות ללא בסיס הגיוני להן. הן בעיקר התייחסו למדע ומתמטיקה. אבל יש הבטחה אחת ששיחקה תפקיד חשוב בגורלם של ילדיי.

בשנת 1957 הביאו גז לכל השכנים (6 משפחות) חוץ מאיתנו מכיוון שחוץ מחדר אחד בגודל 8 מ"ר לא היה לנו דבר. בנו לנו חלל קטן והביאו לנו לשם גז. אמי נתנה לי כסף ונייר בו כתוב למי אני צריך להעביר את הכסף הזה. זה היה חדר ענק עם המון שולחנות ואנשים. מצאתי את האדם ורציתי להעביר לו את הכסף. הוא קם מכיסאו והחל לצעוק. הוא תפס אותי ביד והוציא אותי החוצה. הוא כעס עליי ואמר שאני או חולה או משוגע. לא אני ולא אמי חשבנו שזה שוחד. ככה גיבשתי את **ההבטחה על השוחד**. לעולם לא לתת ולא לקבל שוחד.

בשנת 1960 הייתה החתונה שלי ללא כסף, בלי אולם חתונה, בלי שמלה וחליפת חתונה. היה צריך להלוות כסף ללילה אחד. כך גובשה לי **ההבטחה על החתונות**, שלילדיי תהיה חתונה כמו שצריך ללא חובות של כסף. לבני יעקב ובני ישר ההבטחה הזו קוימה במלואה, בלי להתייחס לכך שבמקרה של ישר היו בעיות כלכליות כלשהן. לבתי ליאורה ההבטחה לא קוימה שכן רק הגענו לישראל. החתונה לא הייתה גדולה מכיוון שרוב קרובי משפחתנו עוד לא הגיעו לארץ. את כל ההוצאות לקחה על עצמה אימו של החתן, מלכה הנדיבה.

פעם אחת בשיחה עם חברים הבאתי ציטוט מאחד המשוררים האזרביג'אניים הגדולים ביותר סמד וורגון: "האם אדם בלי מולדת יכול לחיות כמו אדם?" על השאלה מה זו מולדת עניתי לחבריי משהו מעורפל והרגשתי שאני אומר לא את מה שרציתי להגיד. עכשיו כאן, בישראל, הייתי מביא דוגמא אחת ועונה על השאלה הזו באופן מדויק. בשנת 2010 נכדי יוסף (בנה של הבת ליאורה) סיים בית ספר וקיבל ציון גבוה בפסיכומטרי: 741. כולנו הצטערנו על כך שהוא יתגייס לצבא ובשלוש

שנים ישכח הרבה. מסתבר שהצבא עצמו ארגן לו לימודים בטכניון בעיר חיפה עם תנאים טובים ולאחר הלימודים הוא יעבוד כמה שנים בצבא. יותר מכך, שכר הלימוד ישולם על ידי הצבא והטכניון. זה מה שנקרא מולדת!

לי, על אותו מעשה, בשנת 1953, במולדת לשעבר, רצו על ציון גבוה במבחן מעבר לקבלה לאוניברסיטה להכניס לכלא. הסיבה הפורמאלית הייתה שלא היה לי אישור מוועדה הצבאית. אך האמת הייתה שמהוועדה הצבאית לא קיבלתי שום צו גיוס.

Автобиография Сасуна, сына Ханы-Сары

Я, Якубов Сасун Якубович, родился 11 октября в 1935 г. в г. Баку, Азербайджан. После окончания школы в 1953 г. поступил на физико-математический факультет Азербайджанского Государственного Университета. После его окончания, работал в разных учреждениях г. Баку. С 1958 г. по 1990 г. работал в научно-исследовательском институте математики и механики, а также с 1974 г. по 1981 г. заведовал кафедрой в педагогическом институте. В 1962 г. в Баку защитил кандидатскую диссертацию, а в 1969 г., возрасте 34 лет, в Воронеже защитил диссертацию на соискание учёной степени доктора физико-математических наук. В 1976 г., в возрасте 41 лет, получил звание и диплом профессора. За время работы в Баку был научным руководителем 25-ти будущих кандидатов наук и 3-ёх докторов наук. В настоящее время мои ученики работают в 7 странах мира. Мною написаны более 100 научных работ, опубликованных в СССР, США, Германии, Голландии и др. странах. Две мои первые книги были изданы в Баку, а две последующие в США на английском языке. Я неоднократно принимал участие в научных конференциях, симпозиумах в Советском Союзе и за рубежом. Был участником международного конгресса математиков в Москве, был в Алжире и уже будучи израильянином, - в Турции. В 1990 г. переехал в Израиль на постоянное место жительства. С 1991 г. по 1995 г. работал научным сотрудником при филиале Хайфского Университета в г. Афула, а с 1995 г. по 2003 г. преподавал математику в Хайфском Университете. С 2003 года на пенсии, живу со своей семьёй в г. Нетания.

Главным достижением своей жизни считаю то, что выполнил 3 заветных желания моей матери Ханы-Сары:

1-ое желание - 11 августа 1960 г. женился на горской еврейке Эстер-Малка Давыдова;

2-ое желание - 25 марта 1962 г. появился на свет мой первый сын Якуб ... муж моей матери;

3-ье желание - 29 декабря 1968 г. появился на свет мой второй сын Яшар ... сын моей матери.

А ещё, 13 октября 1963 г. появилась на свет моя дочь Лаура. Все дети добились многого в жизни, о чём можно прочитать в их автобиографиях.

Я жил без товарищей и друзей, одиноким подростком. Начиная со старших классов школы, каждый раз когда со мной происходили неприятные события я давал себе ничем не обоснованные клятвы. Они в основном относились к математике и науке. Но есть две клятвы, которые сыграли определенную роль в судьбе моих детей.

В 1957 году провели газ для всех соседей (6 семей) кроме нас, так как у нас кроме одной комнаты в размере 8 кв.м других помещений не было. Нам построили маленькое помещение и провели там газ. Мать дала мне деньги и бумагу с информацией где и кому я должен передать эти деньги. Эта была огромная комната в которой было много людей, сидевших за чертёжными столами. Я нашёл человека и хотел передать ему деньги. Он выскочил из-за стола и начал кричать. Потом он схватил меня за руку и вытащил на улицу. Он обругал меня и сказал, что я или большой или сумасшедший. Ни мать, ни я не думали, что это взятка. Так у меня возникла **клятва о взятках**. Никогда не давать и не брать взятки.

В 1960 году состоялась моя свадьба - без денег, без свадебного зала, без свадебного платья и костюма. Пришлось занять деньги на одну ночь. Так возникла **клятва о свадьбах**, что у моих детей будет всё отлично - свадьба без долгов и всё будет. Для сына Якуба и сына Яшара эту клятву я выполнил полностью, несмотря на то, что в случае Яшара были некоторые финансовые трудности. Для дочери

Лауры эту клятву не выполнил, так как мы только приехали в Израиль. Свадьба была небольшой, так как наши многочисленные родственники ещё не приехали в Израиль. Все расходы взяла на себя мать жениха, благородная Малка.

Однажды при разговоре с товарищем я привёл одну строчку из стихотворения великого азербайджанского поэта Самеда Вургуня: "Человек без родины может ли жить как человек?" На вопрос товарища, а что такое родина, я ответил что-то сумбурно и чувствовал, что говорю не то, что хочу сказать. Теперь здесь, в Израиле, я привёл бы один пример и точно ответил бы на этот вопрос. В 2010 году мой внук Йосеф (сын дочери Лауры) окончил школу и по психотесту показал высокий результат: 741 баллов. Все мы сожалели, что он пойдёт в армию и за три года службы многое забудет. Оказалось, что армия сама устроила его в Технион города Хайфы с условием, что после учёбы он будет несколько лет работать в армии. Более того, учёбу в институте будут оплачивать армия и институт. Вот что такое Родина!

Меня, за такой же поступок, в 1953 году, на бывшей родине (Азербайджан), т.е. за высокие отметки на выпускном экзамене в школе и на приёмных экзаменах в университете, хотели посадить в тюрьму. Формальная причина была та, что у меня не было приписного свидетельства из военкомата. На самом деле я никакого письма-вызова из военкомата не получал.

אוטוביוגרפיה של נעימה, ביתה של חנה-שרה

אני, נעימה יעקובוב בת יעקב נולדתי ב-27 לספטמבר 1932 בעיר באקו, אזרביג'אן. בשנת 1952 סיימתי את כיתה י' והתקבלתי לאוניברסיטה הממשלתית של אזרביג'אן לפקולטה לביולוגיה. בשנת 1957 סיימתי אוניברסיטה, עבדתי במכון החוקר מלריה ווירוסים טרופיים ולאחר מכן, בשנת 1969 עד 1990 (עד העלייה לישראל) עבדתי במכון מחקר של הידרוטכניקה ולמדתי את רמת המלח של המינרלים באדמה.

הגעתי לישראל בגיל שלפני הפנסיה. בישראל יש הרבה ארגונים ציבוריים אשר מתעסקים בתנאים לגיל המבוגר המתקשה להשתלב. אחת מהאגודות האלו שמה "מתן". אני מינואר 1996 ועד לינואר 2005 ביום עבדתי שעתיים אצל אישה מבוגרת וחולה והייתי מקבלת משכורת מביטוח לאומי.

כיום מקבלת את הכסף של הפנסיה שלי. כך גם קיבלתי דירה נחמדה מסובסדת על ידי המדינה בשכונה יפה בנתניה, חמש דקות הליכה מחוף הים. על כל זאת אני מעריכה ומודה לישראל.

Автобиография Наимы, дочери Ханы-Сары

Я, Якубова Наима Якубовна родилась 27-ого сентября 1932 г. в г. Баку, Азербайджан. В 1952 г. окончила 10-ый класс и поступила в Азербайджанский Государственный Университет на биологический факультет. В 1957 г. окончив университет, работала в научно-исследовательском институте малярии и тропической паразитологии, а затем, с 1969 г. по 1990 г. (до переезда в Израиль), работала в научно-исследовательском институте гидротехники и мелиорации, изучала солевой состав грунтовых вод и почвы.

Приехала в Израиль в предпенсионном возрасте. В Израиле есть очень много государственных компаний, которые занимаются трудоустройством граждан для ухода за престарелыми людьми. Одной из этих компаний является "Матан". С января 1996 года по январь 2005 года, я работала у пожилой больной женщины по 2 часа в день и получала зарплату из института национального страхования.

В данное время получаю пособие по старости. Я также получила уютную квартиру субсидированную государством в красивом районе Нетании в 5 минутах ходьбы от Средиземноморского берега. За всё это я приношу благодарность Израилю.

אוטוביוגרפיה של אשתו של ששון, יעקובוב אסתר-מלכה

אני, יעקובוב אסתר-מלכה דוידוב נולדתי ב-2 למרץ שנת 1935 בעיר קובה (ה"כפר האדום"), אזרביג'אן. משנת 1943 עד 1953 למדתי בבית ספר מספר 1. לאחר סיום כיתה י' נסעתי לעיר באקו להתקבל לאוניברסיטה. בשנים האלו (שנות ה-50) לא לכל הבנות היה אומץ לנסוע ללמוד בעיר באקו מה"כפר האדום". אני נסעתי בהימור, בלי שום תקווה שאתקבל. לשמחתי הצלחתי להתקבל למכון האזרביג'אני של נפט וכימיה ובשנת 1953 לסיים אותו בכבוד. באותה תקופה בנו בבאקו מפעל צמיגים. אז אלו שרק סיימו את הלימודים שלחו לערים שונות בברית המועצות להתמחות. אותי ועוד שתיים מחברותיי (ועוד סטודנטים מקבוצות אחרות) שלחו למפעל צמיגים במוסקבה. לאחר שסיימתי את ההתמחות שם עבדתי שנים רבות במפעל צמיגים. בשנת 1960 התחתנתי וילדתי שלושה ילדים מופלאים. לכולם השכלה גבוהה, לכולם יש משפחות ולכולם יש כבר ילדים משלהם. מה-24 לאוקטובר 1990 כולנו גרים בישראל (על אדמת אבות אבותינו), בעיר נתניה. באופן אישי, האופן בו דברים התרחשו פשוט נפלא: אשתו של פרופסור ש.י. יעקובוב, אמא של פרופסור י.ש. יעקובוב ואחות של פרופסור ש.ד. דוידוב.

אני מה"כפר האדום" לאחר סיום בית הספר בשנת 1953 נסעתי לבאקו להתקבל ללימודים וכנראה גם לגורלי. אחר כך, שמלאו לי 70 שנה, כאות הוקרה על הכול, הקדשתי לבעלי חיבור: **לששון היקר לכבוד יומולדת 70!** בחיבור ישנן השורות הבאות:

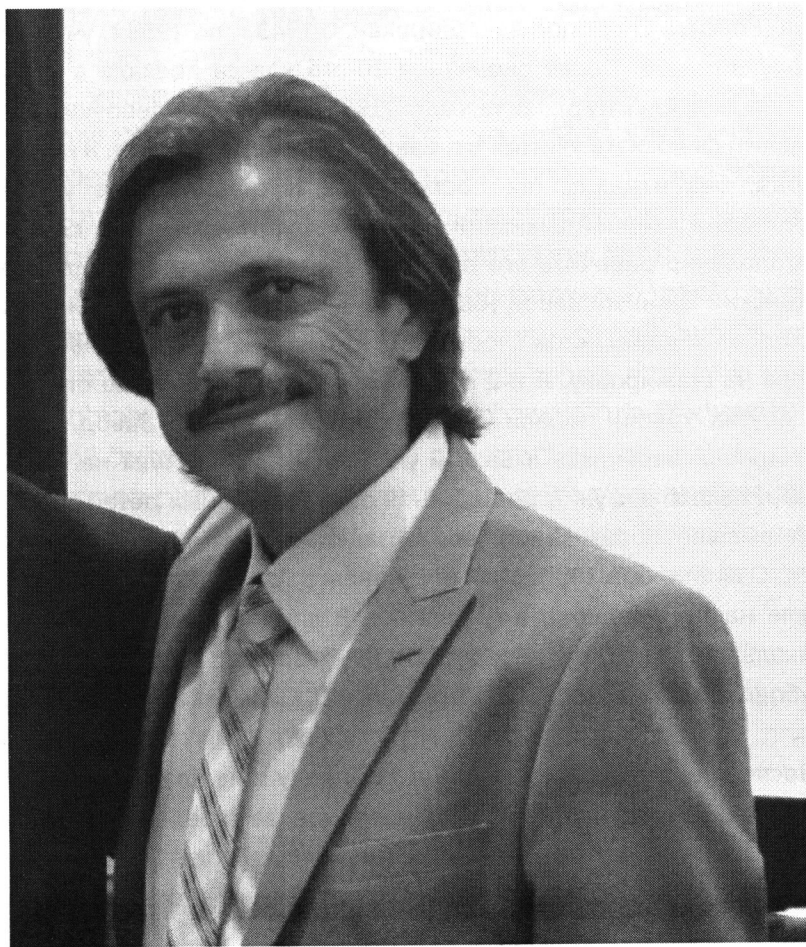
"אנו החזקנו מעמד לא רק את מבחני הקבלה,
אלא גם מבחני חיים קשים יותר".

Автобиография жены Сасуна, Якубовой Эстер-Малка

Я, Якубова Эстер-Малка Давыдовна родилась 2 марта 1935 г. в г. Куба (Красная Слобода), Азербайджан. С 1943 г. по 1953 г. училась в школе номер 1. После окончания 10-ого класса поехала в г. Баку поступать в институт. В те годы (1950-ые) не все девочки могли осмелиться поехать учиться в г. Баку из Красной Слободы. Я поехала наугад, без надежды на поступление. К счастью, мне удалось поступить в Азербайджанский Институт Нефти и Химии в 1953 г. и благополучно окончить его в 1959 г. В это время в Баку строился Бакинский Шинный Завод (БШЗ) и только что окончивших институт молодых специалистов посылали в разные города Советского Союза на стажировку. Я и 2 мои подружки (и ещё другие студенты из других групп) попали в Московский Шинный Завод. После стажировки вернулась в Баку и работала многие годы на БШЗ. В 1960 г. вышла замуж и родила 3-их очаровательных детей. У них у всех высшее образование, все обзавелись семьями, у всех есть дети. С 24 октября 1990 г. мы все живём в Государстве Израиль (на земле наших предков), в г. Нетания. В личном плане - "явление" уникальное: жена профессора С. Я. Якубова, мать профессора Я. С. Якубова и родная сестра профессора Ш. Д. Давыдова.

После окончания 10-го класса в 1953 году я из Красной Слободы поехала в Баку поступать в вуз и, наверное, за своей судьбой тоже. Спустя много лет, когда мне исполнилось 70 лет, в знак моей благодарности, я посвятила мужу стихотворение **Дорогому Сасуну 70 лет !** В частности, там есть такие строки:

"Мы выдержали не только приемные экзамены,
Но и более сложные экзамены жизни."

יעקב יעקובוב, נכדה של חנה-שרה
Якуб (Яков) Якубов, внук Ханы-Сары

אוטוביוגרפיה של יעקב, נכדה של חנה-שרה

אני, יעקב יעקובוב, נולדתי ב-25 למרץ 1962 בעיר באקו, אזרביג'אן. סיימתי את בית הספר בשנת 1979 עם מדליית זהב. בזמן לימודי בבית הספר השתתפתי באולימפיאדות מתמטיקה, פיזיקה ושרטוט ולעיתים תכופות זכיתי בהן. משנת 1979 ועד 1984 למדתי בפקולטה למכניקה ומתמטיקה באוניברסיטה הממשלתית של אזרביג'אן. בזמן לימודי שם פעמיים השתתפתי באולימפיאדת מתמטיקה של סטודנטים בוילניוס. התחלתי לעבוד בעבודת מחקר בשנה השלישית של הלימודים. עם סיום התואר פרסמתי שלושה מחקרים אשר שימשו אותי לעבודת הגמר של תואר שלישי אשר הצגתי בהצלחה בשנת 1986 באוניברסיטה. לאחר סיום לימודי התחלתי לעבוד במחלקה של מודלים מתמטיים במכון למתמטיקה ומכניקה של אקדמיה למדע של אזרביג'אן. לאחר מכן עברתי למחלקה של אנליזה פונקציונאלית של אותו מכון כי תחום זה במתמטיקה היה מאוד מעניין בעיניי, שם עבדתי עד 1990 עד שעלינו ארצה.

תחילת הקריירה המחקרית בישראל החל במכון וייצמן ברחובות שם עבדתי משנת 1991 עד 1993. ממכון זה גם החלו הנסיעות שלי לחו"ל לכנסים בינלאומיים. מאותה תקופה ועד היום הרבה נעשה, כנסים בצרפת, איטליה, אוסטריה, שוודיה, צ'כיה, ארה"ב, יפן, ספרד ופורטוגל. מכון וייצמן אפשר לומר הביא לא רק לתחילת קריירת המחקר אלא גם לתחילת היותי מרצה בישראל. ב10 שנים האחרונות קיבלתי 5 פעמים אותות הוקרה על הצטיינות בהרצאות ועל התרומה הרבה בהוראת המתמטיקה בפקולטה להנדסה באוניברסיטת ת"א. כך גם נכנסתי לרשימת הרקטור על המרצה הטוב ביותר באוניברסיטת ת"א בשנת הלימודים 2010-2011.

בשנת 1993 עברתי לאוניברסיטת ת"א לביה"ס למדעי המתמטיקה. באוניברסיטה זו אני עובד עד היום. עד לא מזמן, עבדתי בעוד מוסדות להשכלה גבוהה ברחבי הארץ: במכללה אקדמית "שנקר", במכון הטכנולוגי בחולון, שם העברתי קורסים שונים במתמטיקה גבוהה. בנוסף, ב"שנקר" הייתי שותף במחקר יחד עם הפרופסור לפיזיקה יקר שושני. שם

פיתחנו מודלים מתמטיים כדי ללמוד תכונות אקוסטיות של בד סיבי ופרסמנו ארבעה מאמרים מדעיים בכתבי עת בינלאומיים. עבודה נוספת ביצעתי עם עמיתה מצרפת, דוקטור במכניקה איזבל טיטו בתחום תיאורטי-יישומי. עבדנו על שאלות שונות בתורת הליכי חום ופרסמנו שלושה מאמרים אשר שמשו לנו בסיס לספר שכתבנו בהמשך. הספר פורסם בהולנד בשנת 2003 באנגלית. ספר נוסף כתבתי יחד עם אבא ופרסמנו באמריקה בשנת 2000 גם כן באנגלית. התחום המדעי העיקרי שלי זה משוואות דיפרנציאליות אופרטוריות עם יישומים למשוואות דיפרנציאליות רגילות ומשוואות דיפרנציאליות חלקיות. בתחום הזה פרסמתי יותר מ-40 מאמרים אשר פרסמתי בכתבי עת בינלאומיים.

בשנים האחרונות, תחומי העניין המדעיים הביאו אותי לאיטליה ושם אני עובד יחד עם שני פרופסורים אנג'לו פביני ודוידה גודטי מאוניברסיטת בלוניה. מלבד זאת, אני לא איבדתי קשר מדעי עם באקו. כשתלמידים של אבי שואלים אותו שאלות הוא מבקש ממני להמשיך לעבוד עימם.

עקב ההישגים הגבוהים בהוראה כבר משנת 1999 קיבלתי משרה של פרופסור בהוראה וב-2005 פרופסור במסגרת תוכנית קמ"ע. במסגרת התוכנית אני עובד עד היום באוניברסיטת ת"א. כאן גם אשתי מלמדת כמורה מן החוץ – רבקה בת יוסף יעקובוב, שסיימה בבאקו מכון לכלכלה ובארץ עשתה תואר שני בסטטיסטיקה באוניברסיטת ת"א. היא מלמדת סטטיסטיקה באוניברסיטה וגם במכללה האקדמית "אפקה" ומכללת "רופין". הבת הגדולה שרה, שקראנו לה בשם סבתא חנה – שרה סיימה לימודים במגמת פסיכולוגיה באוניברסיטת ת"א והחלה לעבוד במקצוע, בתוכניותיה להמשיך ללמוד תואר שני בתחום. הבת הקטנה שירלי, סיימה תיכון בהצטיינות, שירתה בחיל המודיעין בצה"ל והחלה ללמוד באוניברסיטת ת"א במגמת מתמטיקה ומדעי המחשב.

Автобиография Якуба, внука Ханы-Сары

Я, Якуб (Яков) Якубов родился 25 марта 1962 г. в г. Баку, Азербайджан. Школу окончил в 1979 г. с золотой медалью. Во время учёбы в школе участвовал в олимпиадах по математике, физике и черчению и часто становился их победителем. С 1979 г. по 1984 г. обучался на механико-математическом факультете Азербайджанского Государственного Университета (АГУ). За время учёбы дважды участвовал во всесоюзных студенческих математических олимпиадах в Вильнюсе. Будучи студентом третьего курса, начал заниматься научной работой. К концу учёбы в университете я опубликовал три научные работы, явившиеся основой для моей диссертации, которую я успешно защитил в 1986 г. в АГУ. После окончания университета, я был направлен на работу в отдел математического моделирования в Институт Математики и Механики Академии Наук Азербайджана и впоследствии перешёл в отдел функционального анализа того же института, т.к. эта область математики была мне наиболее интересной. В этом отделе я проработал вплоть до репатриации в Израиль в октябре 1990 г.

Научная деятельность в Израиле началась в институте им. Вайцмана в Реховоте, где я проработал с 1991 по 1993 гг. С этого института начались мои заграничные поездки для участия в международных конференциях. С тех пор и до сегодняшнего времени мною были сделаны доклады во Франции, Италии, Австрии, Швейцарии, Чехии, США, Японии, Испании, Португалии. Институт им. Вайцмана фактически дал начало не только моей научной карьере, но и преподавательской деятельности в Израиле. За последние 10 лет я 5 раз получал почётные грамоты за отличное преподавание и за огромный вклад в качество преподавания высшей математики на инженерном факультете Тель-Авивского университета. Я также вошёл в список ректора лучших лекторов Тель-Авивского университета за 2010/2011 учебный год.

В 1993 г. я перешёл в Тель-Авивский университет в школу математических наук. В этом университете я работаю и по сей день. Но до недавнего времени, я работал одновременно и в других высших учебных заведениях страны: в академическом колледже Шенкар и в Холонском технологическом институте, где я преподавал различные курсы по высшей математике. В колледже Шенкар я также вёл научную работу совместно с профессором физики Якиром Шошани. Здесь нами были разработаны математические модели для изучения акустических свойств волокнистых материалов и опубликованы четыре научные работы в различных ведущих мировых журналах. Другая моя теоретико-прикладная научная работа была выполнена с коллегой из Франции, доктором механики Изабель Титё. Мы работали над изучением различных математических вопросов теории теплопроводности и упругости твёрдых тел. Мы опубликовали три статьи, которые легли в основу нашей будущей книги. Книга была издана в Голландии в 2003 г. на английском языке. Ещё одна книга написана мною совместно с отцом и издана в США в 2000 г. на английском языке. Моё основное научное направление это дифференциально-операторные уравнения с приложением к обыкновенным дифференциальным уравнениям и к уравнениям в частных производных. В этой области мною написаны более 40 научных работ, которые были опубликованы в различных международных математических журналах.

Последние годы мои научные интересы привели меня в Италию, где я работаю совместно с профессорами Анжело Фавини и Давидэ Гудэтти из университета Болоньи. Кроме этого, я не потерял научных связей и с родным Баку. Когда ученики отца обращаются к нему с вопросами, то он поручает мне вести дальнейшие исследования с ними.

За высокое качество лекций, уже с 1999 г. я получил в преподавании ставку профессора, а в 2005 г. и высокое звание профессора в рамках программы "Камеа", по которой я работаю в Тель-Авивском университете. Здесь же работает, как внештатный преподаватель, моя супруга, Ревекка Иосифовна, окончившая в Баку экономический институт народного хозяйства, а в Израиле - факультет статистики Тель-Авивского университета. Она успешно преподаёт статистику в этом университете и в академическом колледже Афека. Старшая дочь, Сара, которая названа в честь моей бабушки Ханы-Сары, окончила учёбу на отделении психологии Тель-Авивского университета и начала работу по специальности, но в её планы входит вернуться к учёбе на вторую академическую степень по психологии. Младшая дочь, Ширли, с отличием окончила школу, отслужила в Армии Обороны Израиля и собирается начать учёбу в одном из вузов Израиля.

ליאורה רויטמן, נכדתה של חנה-שרה
Лаура Ройтман, внучка Ханы-Сары

אוטוביוגרפיה של ליאורה, נכדתה של חנה-שרה

אני, ליאורה רויטמן יעקובוב, נולדתי ב-13 לאוקטובר 1963 בעיר באקו, אזרביג'אן. בשנת 1980 סיימתי בית ספר והתקבלתי לאוניברסיטת הממשלתית של אזרביג'אן בפקולטה למתמטיקה שימושית. בשנת 1985 סיימתי אוניברסיטה, עבדתי כמתכנתת במכון למחקר קוסמי במשך 5 שנים. בשנת 1990 אני יחד עם הוריי, דודתי, אחיי (הבכור יעקב והצעיר ישר) עלינו לישראל. לאחר 6 חודשים, ישר לאחר סיום האולפן התחנתתי עם ליפה רויטמן ועברתי לאמריקה, היכן שבעלי גר בעיר דייטון במדינת אוהיו. בעלי ליפה רויטמן הגיע לארץ בשנת 1972 מהעיר צ'רנובצה, אוקראינה ועשה תואר שלישי בפקולטה לכימיה במכון ויצמן בעיר רחובות, ישראל. בזמן שהכרנו הוא התגורר באמריקה. שם נולדו לנו 5 ילדים מופלאים, 3 בנים ו-2 בנות. באמריקה עבדתי בחברת מחשבים כמתכנתת. לאחר 15 שנים באמריקה חזרנו לישראל יחד עם משפחתנו. שוב התאחדנו עם הורינו, אחינו ואחותנו. הילדים כבר מרגישים לגמרי ישראלים. בישראל אני ממשיכה לעבוד כמתכנתת. אנו התמקמנו בעיר נתניה על מנת להיות קרובים להורינו ולחוף הים המדהים באזור שלנו.

Автобиография Лауры, внучки Ханы-Сары

Я, Ройтман Лаура Сасуновна (Якубова), родилась 13-ого октября 1963 г. в г. Баку, Азербайджан. В 1980 г. окончила 10-ый класс и поступила в Азербайджанский Государственный Университет на факультет прикладной математики. В 1985 г. окончив университет, работала программистом в Институте космических исследований на протяжении 5 лет. В 1990 г. я вместе с родителями, тётёй, братьями (старший брат Яков был уже женат и имел 2-х летнюю дочку) совершила алию в Израиль. Через 6 месяцев, сразу по окончании ульпана я вышла замуж за Липу Ройтмана и переехала в Америку, где мой муж жил в городе Дейтон, штате Огайо. Мой муж Липа Ройтман приехал в Израиль в 1972 г. из г. Черновцы, Украина. Защитил докторат в области химических наук в Институте Вайцмана в Реховоте, Израиль. На время нашего знакомства он проживал в Америке. Там у нас родились 5 замечательных детей, 3 мальчика и 2 девочки. В Америке я работала в компьютерной компании программистом. Через 15 лет жизни в Америке я вернулась в Израиль вместе со своей семьёй . Мы опять воссоединились со своими родителями, братьями и сестрой. Дети уже чувствуют себя полноценными израильтянами. В Израиле я продолжаю работать программистом. Мы поселились в г. Нетания чтобы быть рядом с нашими родными и живописному берегу Средиземного моря.

ישר יעקובי, נכדה של חנה-שרה
Яшар Якоби, внук Ханы-Сары

אוטוביוגרפיה של ישר, נכדו של חנה-שרה

קוראים לי ישר יעקובי (יעקובוב). נולדתי ב-29 לדצמבר 1968 בעיר הבירה של אזרביג'אן. אחרי הבית ספר אני למדתי מתמטיקה באוניברסיטה בבאקו. אחרי שנה ראשונה של הלימודים אני התגייסתי לצבא של ברית המועצות. הייתי בצבא שנתיים וכשחזרתי המשכתי את הלימודים. באוקטובר 1990 עליתי לארץ עם המשפחה שלי. עבדתי שנה במפעל. לאחר מכן התחלתי ללמוד כלכלה באוניברסיטת תל אביב. אחרי שנה שלמדתי כלכלה החלטתי לעבור לפקולטה למשפטים. ב-1999 סיימתי את הלימודים וקיבלתי דיפלומה של עורך דין. עתה אני עובד כעורך דין, ונכתבו על עבודתי בעיתונים "חדשות השבוע" ו"ידיעות אחרונות" בשנים 2005-2002. מספר פעמים השתתפתי בתכניות פופולאריות בטלוויזיה בעברית וברוסית.

בשנת 2000 בעיר לוס-אנג'לס, ארה"ב נולד בני דניאל יעקובי. באותה שנה חזרתי לישראל עם המשפחה. הבן דניאל לומד בבית ספר בעיר תל אביב. הוא מצטיין בלימודים והולך למגוון חוגי ספורט וידע.

Автобиография Яшара, внука Ханы-Сары

Я Якоби (Якубов) Яшар Сасунович родился в городе Баку, в столице Азербайджанской республики. После окончания школы поступил в Азербайджанский Государственный Университет на механико-математический факультет. Окончив 1-й курс был призван на военную службу. Служил в армии 2 года в приморском крае. Вернувшись, продолжил учёбу. Закончив 2-й курс, с родителями переехал на постоянное место жительства в государство Израиль в 1990 году. Поработав год на заводе, в 1991 году поступил в Тель-Авивский университет на экономический факультет. Через год перешёл на юридический факультет и в 1999 году получил диплом юриста. Сейчас работаю адвокатом. О моей работе были написаны положительные отзывы в местных газетах "Новости Недели" и "Йедиот ахронот" в 2002-2005 годах. Иногда выступаю по телевизору по уголовным делам на иврите и на русском языках.

В 2000 году в городе Лос-Анджелес, США родился сын Даниэль Якоби. В том же году с семьёй вернулся в Израиль. Сын Даниэль учится в школе в Тель-Авиве. Он отличник учёбы. Ходит в разные спортивные и научные кружки.

שרה יעקובוב, נינתה של חנה-שרה
Сара Якубова, правнучка Ханы-Сары

אוטוביוגרפיה של שרה, נינתה של חנה-שרה

אני, שרה יעקובוב, ביתם של יעקב ורבקה יעקובוב, נולדתי ב-9 לאוקטובר 1988 בעיר באקו באזרביג'אן. עליתי ארצה עם משפחתי כשהייתי בת שנתיים ב-24 לאוקטובר 1990. גדלתי עד גיל 7 בעיר רחובות, שם הלכתי לגן ולכיתה א' ואחר כך עברנו עם כל משפחתי לנתניה. מאז ועד היום אנו מתגוררים בנתניה. סיימתי כאן בי"ס תיכון, עשייתי שנת שירות לאומי בבי"ס יסודי והתחלתי ללמוד לתואר בפסיכולוגיה, החלום שלי מכיתה ט', בשנת 2007 באוניברסיטת ת"א, בה אבי גם כן עובד ומלמד. סיימתי את התואר בשנת 2010. כיום אני עובדת עם ילדים ונוער בבי"ס תיכון, בקליניקה פרטית ומקווה להתחיל שנה הבאה את התואר השני שלי.

לזכרה של סבתא רבה שלי חנה-שרה קראו לי בלידתי שרה. בילדות וכיום אני שומעת סיפורים רבים עליה. נעימה (או כמו שאני ואחותי קוראות לה- עמיינקה) מדגישה בכל הזדמנות שאני כמו אימה הקטנה. מאוסף הסיפורים במהלך השנים וגם מספר זה שאני וסבא כותבים יחדיו אני יודעת שחנה-שרה הייתה אישה מיוחדת במינה: אמיצה, חזקה, נעימה, נדיבה ואוהבת נפש אדם. אני רוצה להאמין, שאת חלק מהתכונות הללו קיבלתי ממנה, ועל כן, אני נושאת את שמה בכבוד הראוי לה.

אני זוכרת שכשהייתי קטנה לא כל כך אהבתי את השם שלי, חשבתי שזה שם מוזר שילדה קטנה נקרית ככה. היום לא רק שאני אוהבת אותו אלא אוהבת אותו מאוד! אני יודעת שזה לא סתם שם, זה שם עם היסטוריה ארוכה ומשמעות מאחוריו, ההיסטוריה שיצרה את המשפחה היקרה שלנו ובזכותה אנו כיום כאן. לכן, אני מאוד גאה לשאת את שמה, ומאוד מעריכה את כל אשר היא עברה ועשתה כדי שנהיה כאן היום.

Автобиография Сары, правнучки Ханы-Сары

Я, Сара Якубова, дочь Якуба и Ревекки, родилась 9 октября 1988 года в г. Баку, Азербайджан. Я приехала в Израиль с родителями 24 октября 1990 года в возрасте 2-х лет. Мы жили в Реховоте пока мне не исполнилось 7 лет. Там пошла в садик и в 1-ый класс, а потом переехала со всей семьёй в г. Натанию, где и живу по сей день. Я здесь закончила школу, прошла альтернативную службу армии в школе, и начала учиться на первую степень по психологии в Тель-Авивском университете. С 9-го класса я мечтала изучать психологию. В 2010 году закончила учёбу на первую степень. Сегодня я работаю с детьми в школе и в частной клинике. Хочу продолжить также учёбу на вторую степень.

Меня называли Сарой в честь прабабушки Ханы-Сары. В детстве и сейчас я слушала много рассказов о ней. Тётя Наима говорит, что я её маленькая мама. Из многочисленных рассказов и в процессе совместного написания книги с дедушкой Сасуном, я знаю, что она была особая женщина. Она была сильная, приятная, добрая и она любила всех людей. Она любила их душу. Я хочу верить, что некоторые черты моего характера я переняла от неё и поэтому я с гордостью ношу её имя.

Помню, когда я была маленькой девочкой, то не очень любила это имя. Думала, что это странное имя для маленькой девочки. Сегодня я не только люблю это имя, но очень его люблю! Я знаю, что это не просто имя, это имя с большой историей и значением. История, которая создала всю нашу большую семью и благодаря которой мы все здесь. Поэтому я очень горжусь тем, что ношу это имя и очень ценю то, что моя прабабушка Хана-Сара прошла этот тяжёлый путь и сделала всё что от неё зависело для того, чтобы мы все были сегодня здесь.

שירלי יעקובוב, נינתה של חנה-שרה
Ширли Якубова, правнучка Ханы-Сары

אוטוביוגרפיה של שירלי, נינתה של חנה-שרה

אני, שירלי יעקובוב, ביתם של יעקב ורבקה יעקבוב, נולדתי ב-7 בינואר 1991 ברחובות, ישראל. אני הראשונה במשפחה שנולדה בארץ ומעולם לא הייתה באזרביג'אן. כמוכן שאני מאוד רוצה ואבקר בבאקו בעתיד, אבל כבר מגיל קטן אני הייתי ה"צברית", ישראלית מהיום הראשון בזכות העובדה שסבא התעקש לעלות לארץ, הבית הלאומי האמיתי שלנו. גרנו ברחובות עד שבשנת 1995 עברנו לנתניה ונשארנו פה עד היום. סיימתי פה בית ספר תיכון בשנת 2009 בהצטיינות. ביולי 2009 התגייסתי לצה"ל, למחלקת קשרי החוץ של אגף המודיעין. במשך שנתיים שירתתי את המדינה ונחשפתי לחומרים ולסוג עבודה שלא הייתי חווה בשום מקום אחר. היום אני סטודנטית שנה ראשונה במדעי המחשב ובמתמטיקה באוניברסיטת ת"א. המשיכה למקצועות הריאליים טבועה בגנים של שושלת יעקובוב ועברה גם אליי. אני אוהבת את המתמטיקה וחושבת שיש בה הרבה יופי. אני גאה להמשיך את מה שסבא שלי החל כשהתחיל ללמוד בזמנים קשים מאוד והתעקש להמשיך בתחום אהבתו ולהתפתח בו, ואבי המשיך כאן בארץ בצורה מעוררת השראה. בעצם, הכל אודות סבתא רבא שלי, שלולא היא כל זה לא היה קורה ולא הייתי מוצאת את עצמי ממשיכה שושלת מיוחדת זו. שושלת אנשים שאוהבת לחשוב, אוהבת לאתגר את המוח ואוהבת את האמת והיופי שהעולם הזה נותן. אני מאוד גאה להיות יורשת של תחום זה ומקווה להעביר זאת הלאה לילדיי.

Автобиография Ширли, правнучки Ханы-Сары

Я, Ширли Якубова, дочь Якуба и Ревекки, родилась 7-го января 1991 года в г. Реховот, Израиль. Я первая в семье, которая родилась в Израиле, а не в Азербайджане. Я, конечно, хочу поехать в Баку и увидеть этот город. С первого дня я израильянка, благодаря тому, что дедушка Сасун хотел приехать в Израиль, на нашу историческую родину. Мы жили в Реховоте до 1995 года, а потом переехали в г. Натанию, и тут мы живём по сей день. Я закончила школу с отличием в 2009 году. В этом же году я начала служить в армии, в отделе международных отношений в "Модиин". В течении двух лет я служила нашему государству и занималась тем, чем не могла бы заниматься ни в каком другом месте. Сегодня я студентка первого курса факультета математики и компьютерных наук Тель-Авивского университета. Тяга к точным наукам перешла ко мне с генами. Я люблю математику и думаю, что в ней есть много красивого. Я горжусь тем, что продолжаю дело дедушки Сасуна, которое он начал в тяжёлые времена. Он не прекратил заниматься своим любимым делом и преуспел в нём. Тот факт, что мой папа продолжил это дело в Израиле дало мне вдохновение. Фактически, всё это благодаря моей прабабушке Хане-Саре. Она дала начало этой династии математиков, династии людей, которые любят думать, давать сложные задания уму, любят правду и красоту этого мира. Я очень счастлива быть звеном в этой цепи и надеюсь передать это дальше моим будущим детям.

יוסף רויטמן, נינה של חנה-שרה
Иосиф Ройтман, правнук Ханы-Сары

אוטוביוגרפיה של יוסף, נינה של חנה-שרה

קוראים לי יוסף רויטמן. נולדתי ב-5 לפברואר 1992 בעיר דייטון במדינת אוהיו בארצות הברית. אני בכור במשפחתי. אחרי נולדו שתי בנות ושני בנים. בדייטון למדתי בבית ספר יהודי "אקדמיה של הלל". כשהייתי בכיתה ח', לפני חנוכה עליתי לארץ עם משפחתי. באנו לנתניה כי גרו פה סבתות, סבים ודוד יעקב עם משפחתו. למדתי 4 שנים בבית ספר בנים "בר אילן". עכשיו אני עתודאי ולומד מדעי מחשב בטכניון בחיפה. אחרי קבלת תואר ראשון אני מתכנן לעבוד כמתכנת בצה"ל.

Автобиография Иосифа, правнука Ханы-Сары

Я, Ройтман Иосиф, родился 5-ого февраля 1992 г. в г. Дейтон, штате Огайо, Соединённые Штаты Америки. Я первенец в нашей семье. После меня родились 2 девочки и 2 мальчика. В Дейтоне я учился в частной еврейской школе "Академия Гилеля". Когда я был в 8-ом классе перед Ханукой мы совершили алию в Израиль и поселились в Нетании, где жили мои бабушки, дедушки и дядя Яков с семьёй. Я окончил школу Бар Илан в Нетании, проучившись 4 года. Сейчас я учусь на 3-ем курсе Хайфского Техниона изучая компьютеры. По окончании курса я планирую работать программистом в Израильской Армии.

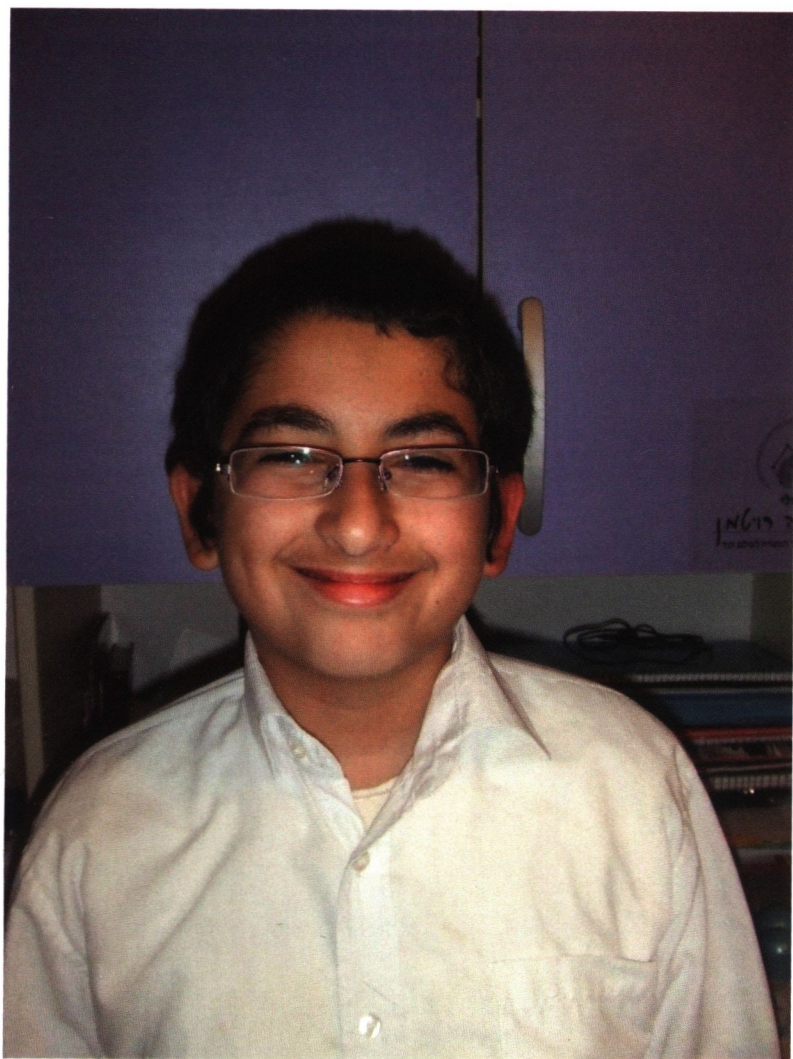
דינה רויטמן, נינתה של חנה-שרה
Дина Ройтман, правнучка Ханы-Сары

חנה רויטמן, נינתה של חנה-שרה
Хана Ройтман, правнучка Ханы-Сары

שמשון רויטמן, נינה של חנה-שרה
Шимшон Ройтман, правнук Ханы-Сары

משה רויטמן, נינה של חנה-שרה
Моше Ройтман, правнук Ханы-Сары

דניאל יעקובי, נינה של חנה-שרה
Даниэль Якоби, правнук Ханы-Сары

רבקה יעקובוב, אמא של שרה ושירלי
Ревекка Якубова, мать Сары и Ширли

ליפה רויטמן, אבא של יוסף, דינה, חנה, שמשון ומשה
Липа Ройтман, отец Иосифа, Дины, Ханы, Шимшона и Моше

אירנה רוזנברג, אמה של דניאל
Ирина Розенберг, мать Даниэля

- דורותיה של האישה הצדיקה חנה-שרה הגשימו את חלומה
כולם חיים במולדת שלהם, בארץ ישראל

Потомки святой женщины Ханы-Сары выполнили её
желание - все живут на своей родине, в государстве
Израиль

בתמונה זו מתועד אחד מהרגעים המאושרים בחייה של חנה-שרה.
סובבים אותה הנכדים האהובים יעקב וישר ששמותיהם מנציחים
דמויות חשובות בחייה. וכן נכדתה ליאורה.

На этом снимке запечатлён один из самых
счастливых моментов жизни Ханы-Сары. Она в
окружении своих желанных и любимых внуков
Якуба и Яшара и внучки Лауры